

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

RUDNIKA MRKOG UGLJA „BANOVIĆI“ D.D. BANOVIĆI

2022.

Broj: 01-02-09-11-4-3661-6/22

Sarajevo, kolovoz 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	6
III.	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU	8
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	10
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	16
5.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	16
5.2	Izveščivanje	17
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	17
6.1	RAČUN DOBITI I GUBITKA – IZVJEŠĆE O UKUPNOM REZULTATU ZA RAZDOBLJE	17
6.1.1	Prihodi	17
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora s kupcima	18
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	22
6.1.2	Rashodi.....	22
6.1.2.1	Poslovni rashodi	22
6.1.2.2	Nabavna vrijednost prodane robe	22
6.1.2.3	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku.....	23
6.1.2.4	Troškovi sirovina i materijala	23
6.1.2.5	Troškovi energije i goriva	23
6.1.2.6	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja.....	24
6.1.2.7	Amortizacija.....	27
6.1.2.8	Troškovi primljenih usluga	27
6.1.2.9	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	28
6.1.2.10	Ostali rashodi i gubici	28
6.1.2.11	Financijski rashodi	28
6.1.3	Financijski rezultat.....	28
6.2	BILANCA STANJA – IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA.....	29
6.2.1	Dugoročna imovina.....	29
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema.....	29
6.2.1.2	Nematerijalna imovina	33
6.2.1.3	Ulaganja u zajedničke poduhvate	33
6.2.1.4	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	33
6.2.1.5	Ostala imovina i potraživanja	33
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	34
6.2.2.1	Zalihe.....	34
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	35
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	36
6.2.2.4	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	36
6.2.3	Kapital.....	37
6.2.4	Obveze.....	37
6.2.4.1	Dugoročne obveze	38
6.2.4.2	Kratkoročne obveze	40
6.2.5	Popis sredstava i obveza.....	41
6.3	IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA	41
6.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	42
6.5	BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	42
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	42
8.	JAVNE NABAVE	43
9.	OSTALI NALAZI	47
9.1	Sudski sporovi	47
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	47
V.	PRIVICI	48
1.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	48
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	48

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvršće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja – Izvršće o financijskom položaju na dan 31. 12. 2022. godine, Račun dobiti i gubitka – Izvršće o ukupnom rezultatu za razdoblje od 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. godine, Izvršće o gotovinskim tijekovima – Izvršće o tijekovima gotovine na dan 31. 12. 202x. godine, Izvršće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2022. godine, te Bilješke uz financijska izvješća.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, financijska izvješća ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Društva na 31. 12. 2022. godine, financijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvršću:

1. Na datum bilance nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadiivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u iznosu od 148.175.951 KM, odnosno da su sredstva precijenjena, što je imalo utjecaja na iskazani financijski rezultat (točka 6.2.1.1 Izvršća);
2. Zalihe sirovina i materijala u iznosu od 40.865.455 KM nisu iskazane sukladno zahtjevima paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe. Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, niti utvrđuje neto nadoknadivu vrijednost na datum bilance radi pravilnog mjerenja vrijednosti zaliha sukladno zahtjevima standarda. Efekte na financijska izvješća nismo mogli kvantificirati (točka 6.2.2.1 Izvršća);
3. Za potraživanja u iznosu od najmanje 16.863.850 KM koja datiraju iz ranijeg razdoblja nije izvršena ispravka vrijednosti na teret rashoda, iako je nastupila apsolutna zastara i za njih ne postoji izvjesnost naplate. Navedeno nije sukladno odredbama MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, koji nalaže da utvrđenu grešku Društvo treba priznati na teret rashoda prethodne godine ili kroz ispravku početnog stanja imovine i kapitala. To za posljedicu ima pogrešna prikazivanja imovine i kapitala u financijskim izvješćima tekuće, a i ranijih godina (točka 6.2.2.4 Izvršća);
4. Uplaćena sredstva Vlade FBiH po osnovu Zakona o financijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH nisu evidentirana kao povećanje učešća državnog kapitala, sukladno Odluci Vlade FBiH o pokretanju postupka povećanja državnog kapitala iz 2016. godine. To za posljedicu ima da su dugoročna razgraničenja precijenjena, a iskazani kapital u financijskim izvješćima na 31. 12. 2022. godine podcijenjen za 17.358.396 KM (točka 6.2.4.1. Izvršća);
5. Nije izvršena procjena obveza za pokrenute sudske sporove u iznosu od najmanje 438.721 KM, niti je izvršeno rezerviranje sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, zbog čega su obveze i troškovi podcijenjeni, što je imalo utjecaja na iskazani financijski rezultat (točka 9.1 Izvršća).

Reviziju finansijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Prema Rješenju Uprave za neizravno oporezivanje od 4. 1. 2023. godine utvrđena je obveza u iznosu od 754.724 KM, po osnovu izlaznog PDV-a, za izvršeni promet uglja povezanom pravnom licu JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo po cijeni koja je ispod cijene koštanja nastale u proizvodnji, iako Društvo ne utječe na formiranje cijene uglja, već na prijedlog Javnog poduzeća „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo suglasnost na cijenu daje Vlada FBiH. Utvrđenu poreznu obvezu sa pripadajućom kamatom (129.606 KM) Društvo je izmirilo 13. 2. 2023. godine. Uložena je žalba na Rješenje ravnatelju Uprave za neizravno oporezivanje 3. 3. 2023. godine. Do okončanja revizije postupak je u tijeku (točka 6.1.1.1 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Ostala pitanja

Financijska izvješća Društva za godinu završenu 31. 12. 2021. godine revidirao je drugi revizor, koji je izrazio modificirano mišljenje s rezervom o tim finansijskim izvješćima 8. 4. 2022. godine.

Odgovornost rukovodstva (i onih koji su zaduženi za upravljanje) za finansijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovilo Društvo.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvješća **Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2022. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Prijem u radni odnos za najmanje deset zaposlenika na određeno vrijeme vršen je bez provođenja procedure javnog oglašavanja, u kontinuitetu sa istim osobama, za isto radno mjesto, što nije sukladno Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, Pravilniku o radu i Zakonu o radu (točka 4. Izvješća);**
- 2. Nisu uspostavljene unutarnje kontrole kod isporuke 39.382 tona suho odsijanog uglja u iznosu od 7. 992.112 KM sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, kako bi bile usmjerene na prevenciju i otkrivanje mogućih zlouporaba, budući da ne postoje kamionske vage na novom mobilnom drobilničnom postrojenju, niti laboratorija, s kojih je isporučen ovaj ugalj, a kopovi su dislocirani u odnosu na Separaciju. Također, utvrđena cijena ovog uglja nije određena sukladno Pravilniku o načinu formiranja cijena, niti je njegova prodaja predviđena Planom poslovanja za 2022. godinu (točka 6.1.1.1 Izvješća);**
- 3. Tenderska dokumentacija za nabavu eksploziva, goriva, masti i ostalih sredstava nije sačinjena sukladno Zakonu o javnim nabavama u BiH, što je za posljedicu imalo stalno poništavanje postupaka i dugotrajnu proceduru nabave. Zbog toga je Društvo provodilo pregovaračke postupke bez objave obavještenja o nabavi i zaključilo ugovore za nabavu ovih roba u ukupnom iznosu od 17.903.917 KM. Na ovaj način nije omogućen dovoljan stupanj aktivne konkurencije, nije osigurana transparentnost, niti efikasno trošenje javnih sredstava. Također, Planom nisu predviđeni svi provedeni postupci javnih nabava, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama (točka 8. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Tijekom revidirane godine isplaćeni su: regres u iznosu od 1.397.522 KM, jednokratna pomoć uslijed rasta potrošačkih cijena u iznosu od 2.065.500 KM, naknade po osnovu raznih komisija u iznosu od 115.868 KM, kao i ostale naknade. Navedeno je imalo za posljedicu povećanje na poziciji bruto plaća u odnosu na 2021. godinu u iznosu od 9.826.619 KM, iako je iskazan gubitak u visini od 7.931.834 KM (točka 6.1.2.6 Izvješća).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva (i onih koji su zaduženi za upravljanje) za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Društva odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. **Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Društva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TOČKA
1.*	Uskladiti unutarnje akte koje je Društvo u obvezi primjenjivati s važećom zakonskom regulativom i donijeti nedostajuće unutarnje akte kojima će se regulirati ključni procesi poslovanja, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola.	4
2.	Prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju, a u slučaju potrebe dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o radu.	4
3.	S ciljem uspostave i implementiranja sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, potrebno je izraditi strategiju upravljanja rizicima, i shodno tome utvrditi i mjere za ublažavanje rizika, te izvršiti unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za financijsko upravljanje i kontrolu) sukladno Zaključku Vlade FBiH iz 2022. godine.	4
4.	Razmotriti plan poslovanja na godišnjem nivou, te u slučaju potrebe, a sukladno njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim poduzećima u FBiH.	5.1
5.	Uspostaviti precizno mjerenje rovnog uglja koji ulazi u proizvodne pogone separacije i na kopovima, te cijenu „suho odsijanog uglja sa mobilnog postrojenja“ utvrditi na način propisan Pravilnikom o načinu formiranja cijena, kako bi se izbjegao rizik od postojanja mogućnosti raspolaganja netočnim, neažurnim i nerelevantnim podacima, kako nalaže Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	6.1.1.1
6.	Odluku o radnom vremenu, za organizacijske jedinice u kojima rad nije organiziran u smjenama, uskladiti u dijelu rasporeda i korištenja odmora u tijeku rada sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH.	6.1.2.6
7.*	Preispitati opravdanost isplate naknada za rad u komisijama za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta i čine redovnu djelatnost Društva.	6.1.2.6
8.*	Na datum bilance vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama Društva. ²	6.2.1.1

² Objedinjene četiri preporuke u jednu (Na datum bilance vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava; Prilikom sastavljanja financijskih izvješća u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI; Potrebno je izvršiti procjenu vrijednosti demontiranih dijelova transportnog sustava jalovine na površinskom kopu Turija, s ciljem točnog iskazivanja vrijednosti izvršenih ulaganja; Za ulaganja u izgradnju Tvornice cementa Banovići osigurati suglasnost Skupštine Društva).

9.*	Okončati aktivnosti vezane za osiguranje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.	6.2.1.1
10.*	Izvršiti procjenu umanjenja vrijednosti zaliha materijala i rezervnih dijelova, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.	6.2.2.1
11.*	Potraživanja iz ranijih razdoblja za koja je nastupila apsolutna zastara knjigovodstveno evidentirati sukladno MRS-u 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.	6.2.2.4
12.	Okončati aktivnosti u vezi povećanja državnog kapitala po osnovu sredstava koje je Vlada FBiH uložila u financijsku konsolidaciju rudnika, sukladno Odluci Vlade FBiH o pokretanju postupka povećanja državnog kapitala iz 2016. godine.	6.2.4.1
13.	Poduzeti aktivnosti na izmirenju obveza, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju, kako ne bi negativno utjecalo na poslovni odnos sa dobavljačima.	6.2.4.2
14.	Poduzeti aktivnosti kako bi se vanredni popis okončao, s ciljem fer i istinitog iskazivanja pozicije stalnih sredstava, sukladno MRS-u 1 – Prezentacija financijskih izvješća.	6.2.5
15.	Bilješke uz financijska izvješća sastavljati sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija financijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.5
16.	Sačinuti plan javnih nabava na način da se detaljno i precizno planira trošenje sredstava, te provoditi postupke koji su obuhvaćeni planom, sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama.	8.
17.*	Tendersku dokumentaciju i provođenje postupaka nabava sačinjavati i provoditi na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, sukladno Zakonu o javnim nabavama. ³	8.
18.*	Rezerviranja po aktualnim sudskim sporovima vršiti sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, s ciljem fer i istinitog prikazivanja financijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.	9.1

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (8)

³ Objedinjene dvije preporuke u jednu (Nabavu anfoeksploziva i emulzivnog eksploziva sa ubrizgavanjem, nabavu goriva i nabavu usluga prijevoza uglja i jalovine vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, a ne putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavi; Tendersku dokumentaciju sačinjavati sa svim neophodnim informacijama kako bi davala potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku javne nabave, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, sukladno članku 53. Zakona o javnim nabavama).

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvješćivanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
 - Zakon o gospodarskim društvima;
 - Zakon o javnim poduzećima u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima,
 - Zakon o javnim nabavama BiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići (u daljnjem tekstu: Društvo) osnovani su 23. 10. 1947. godine Rješenjem Vlade FNR Jugoslavije pod nazivom Rudnici uglja „TITO“ Banovići. Nakon brojnih statusnih promjena, Društvo je Rješenjem Kantonalnog suda u Tuzli od 31. 12. 1998. registrirano pod nazivom Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.o.o. Rješenjem Agencije za privatizaciju Tuzla od 5. 4. 2004. odobrena je korigirana Početna bilanca stanja na osnovu koje je izvršen upis Društva u sudski registar sa osnovnim kapitalom od 69.619.486 KM, od čega se 48.247.162 KM ili 69,31% odnosi na državni kapital Vlade FBiH, a 21.372.324 KM ili 30,69% čini kapital dioničara. Na osnovu nastalih promjena u vlasničkoj strukturi i potrebama usklađivanja sa Zakonom o gospodarskim društvima, Društvo je 18. 6. 2004. upisano u sudski registar kod Kantonalnog suda u Tuzli pod nazivom Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Dioničko društvo Banovići. Zadnjim Rješenjem Općinskog suda u Tuzli o izmjenama podataka od 15. 12. 2022. godine, kapital Društva iznosi 69.388.000 KM od čega se 69,3% odnosi na državni kapital Vlade FBiH, a 30,7% čini kapital ostalih dioničara pravnih i fizičkih lica i usaglašen je sa iznosom iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva. Ukupan broj dionica je 693.880, a nominalna vrijednost jedne obične (redovne) dionice je 100 KM. Rješenjem od 3. 6. 2004. godine Društvo je upisano u Registar kod Komisije za vrijednosne papire FBiH.

Osnovna djelatnost Društva je vađenje lignita, briketiranje i prodaja mrkog uglja. Djelatnosti u Društvu organizirane su slijedećim organizacionim jedinicama: OJ „Direkcija“, OJ Rudnik „Površinska eksploatacija uglja“, OJ Rudnik „Podzemna eksploatacija uglja“, OJ „Separacija“, OJ „Željeznički transport“ i OJ „Standard i usluge“. Pored osnovne djelatnosti Društvo se bavi i drumskim i željezničkim prijevozom i tekućim održavanjem, uglavnom za vlastite potrebe, kao i pružanjem usluga ishrane radnika i ugostiteljskih usluga u vlastitim objektima (Radnički restoran i hotel „Zlaća“).

Organizacija i obavljanje poslova iz nadležnosti utvrđeni su Organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta Društva kojim je detaljno uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima Društva, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je ustrojilo organizacijske jedinice: Kabinet Uprave, površinske eksploatacije uglja, podzemne eksploatacija uglja, separacije, željezničkog transporta, standarda i usluga, Direkcije i deset sektora/službi i to: mašinsko održavanje, elektro održavanje; projektiranje tehničko-tehnološkog planiranja i razvoja; investicije i razvoj novih djelatnosti; ekonomsko finansijski sektor; komercijalni sektor; opći pravni i kadrovski sektor; služba zaštite na radu; služba zaštite od požara; unutrašnja zaštitarska služba; služba za praćenje investicija-izgradnja termoelektrane i cementare i služba za kvalitet.

Pravilnikom o radu predviđeno je 3.717 radnih mjesta, a na 31. 12. 2022. godine bilo je 2.711 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Banovićima, u Ulici Armije BiH br. 52.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Društva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od siječnja 2023. do srpnja 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Društva za 2017. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o financijskim izvješćima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo (28. 11. 2018. godine) o poduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, shodno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke	
1.	Unutarnjim aktom je utvrđeno koje se radne mašine i oprema koriste u procesu proizvodnje i sukladno njemu vršen je nadzor nad utroškom dizel goriva oslobođenog od cestarine kako nalaže Zakon o akcizama u BiH.
2.	Donesen je unutarnji akt, kojim se regulira način praćenja rada kompletne mehanizacije Društva.
3.	Utvrđeni su normativi utroška goriva, s ciljem osiguranja adekvatnog nadzora nad potrošnjom.
4.	Fakturiranje usluga prijevoza sačinjava se na osnovu vjerodostojne dokumentacije, koja je osnova za iskazivanje troškova transportnih usluga.
5.	U Društvu se, radi racionalizacije troškova, preispitala potreba angažovanja vanjskih prevoznika za prevoz rovnog uglja i taloga iz taložnih bazena i jalovine, s obzirom da se radi o redovnoj djelatnosti i da Društvo raspolaže značajnim voznim parkom, pa je tijekom 2022. godine Društvo evidentiralo 146.344 KM ove usluge (dok je taj trošak u revizijskoj godini 2017. iznosio 1.333.438 KM).
6.	Za pregovaračke postupke bez obavještenja o nabavci objavljujane su informacije na internet stranici, sukladno članu 28. Zakona o javnim nabavkama, kako bi tendersku dokumentaciju učinili dostupnom za sve zainteresirane ponuđače.
7.	Nabavka istovrsne robe i usluga provodila se odgovarajućim postupkom, predviđenim Zakonom o javnim nabavkama, a ne dijeljenjem predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka.
8.	Reklamno-propagandne usluge, nisu se tijekom 2022. godine provodile putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci.
Djelomično realizirana preporuka	
1.	Poduzete su aktivnosti vezane za osiguranje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova. Međutim, rad povjerenstva nije okončan u dijelu utvrđivanja vrijednosti i utvrđivanja stanja ekspropiriranih parcela u periodu od 1999. do 2020. godine.

Nerealizirane preporuke	
1.	Sustav unutarnjih kontrola uspostaviti sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
2.	Preispitati i racionalizirati naknade komisijama posebno u slučajevima kada su poslovi djelokruga rada komisija predviđeni sistematizacijom radnih mjesta i čine redovnu djelatnost Društva.
3.	Potrebno je izvršiti procjenu vrijednosti demontiranih dijelova transportnog sistema jalovine na površinskom kopu Turija i za iznos smanjenja vrijednosti ulaganja teretila rashode poslovanja.
4.	Za ulaganja u izgradnju Tvornice cementa Banovići osigurati suglasnost Skupštine društva.
5.	Na datum bilance vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadle vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevu MRS-a 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava.
6.	Prilikom sastavljanja financijskih izvješća u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.
7.	Izvršiti procjenu umanjenja vrijednosti zaliha materijala i rezervnih dijelova, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.
8.	Financijska izvješća sačinjavati sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, paragrafom 33., 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća, kako bi financijska izvješća Društva bila fer i realno iskazana.
9.	Nabavku anfoeksploziva i emulzivnog eksploziva sa ubrizgavanjem, nabavku goriva i nabavku usluga prevoza uglja i jalovine vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, a ne putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci.
10.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati sa svim neophodnim informacijama kako bi ista davala potpune informacije o uvjetima ugovora i postupka javne nabavke, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača sukladno članu 53. Zakona o javnim nabavkama.
11.	Rezerviranja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti sukladno MRS-u 37 - Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi financijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno financijski položaj i rezultat poslovanja Društva.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dano je ukupno 18 preporuka, od čega je 10 novih i osam preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2017. godinu.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo postojanje određenih slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dano je osam preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja Izvješća o financijskoj reviziji, a za šest preporuka nisu poduzete aktivnosti. Preporuke koje nisu implementirane, ponovit će se u Izvješću.

Revizijom je utvrđeno da većina preporuka nije implementirana, čime Uprava nije pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovoditelji korisnika sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se donošenjem unutarnjih propisa i akata, prema važećoj regulativi.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela.

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utječe na funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Financijsko upravljanje i kontrola se zasniva na upravljanju rizicima u Društvu kao kontinuiran proces u svrhu upravljanja i odlučivanja u realizaciji ciljeva organizacije. Kontrola prema Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH predstavlja aktivnosti uprave usmjerene na izbjegavanje i smanjenje rizika koji imaju negativan uticaj na ostvarenje ciljeva pri tome obuhvatajući sve financijske i nefinancijske procese i aktivnosti u poslovanju koje se provode u svim organizacijskim jedinicama, a za koje je ravnatelj Društva u obvezi da izradi pisane procedure.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih unutarnjih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom iz siječnja 2016. godine (od 2017. do 2022. godine izvršene su tri izmjene i dopune Statuta) koji je donijela Skupština Društva, a detaljno je razrađena Organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta Društva (veljača 2019. godina).

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sustava unutarnjih kontrola Društvo je usvojilo određeni broj unutarnjih akata i procedura za postupanje zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka. Procedure se odnose na poslovanje svih sektora, te nadzor financijskih i nefinancijskih operacija.

Međutim, nakon obavljene revizije utvrdili smo da pojedini akti nisu bili doneseni, a za dio ključnih poslovnih procesa Društvo nije usuglasilo unutarnje akte s važećom zakonskom regulativom (Pravilnik o računovodstvenim politikama sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH); nije donesen unutarnji akt o organizaciji računovodstvenog informacionog sistema kojim se određuje način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja dokumentacije, kao i postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga i ostale postupke i metode, koji je neophodan za pouzdanu i fer prezentaciju financijskih izvješća. Osim toga, Društvo nije općim aktom propisalo detaljan kontni plan koji mora biti usuglašen s propisanim kontnim okvirom, kako nalažu članci 9. i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH,⁴ za što je dana preporuka u Pismu menadžmentu od 25. 1. 2023. godine.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21;

Društvo ima donesen Etički kodeks (2005. godina), a mjere za nepoštivanje etičkog kodeksa utvrđene su Pravilnikom o radu. Zakonom o radu utvrđeno je da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH propisano je izuzeće od javnog oglašavanja, odnosno da se prijem u radni odnos za konkretno radno mjesto iznimno vrši bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, na određeno vrijeme, do šest mjeseci, jednokratno u tijeku kalendarske godine. Pravilnikom o radu i izmjenama i dopunama Pravilnika o radu (5. 3. 2021. godine), navodi se da se zapošljavanje vrši nakon provedene procedure javnog oglašavanja i izuzetno bez provedene procedure u određenim slučajevima za konkretno radno mjesto najduže do šest mjeseci, jednokratno u tijeku godine, kako regulira Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH.⁵

Planom kadrova za 2022. godinu predviđen je ukupan broj izvršilaca do 2.900, kao i odlazak u mirovinu 104 zaposlenika. Zapošljavanje u Društvu vrši se javnim konkursom, programom Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona i na osnovu odluke Uprave o prijemu u radni odnos, na određeno i neodređeno vrijeme. Tijekom 2022. godine primljeno je 168 zaposlenika, dok je radni odnos prestao za 129 zaposlenika nakon ispunjenja uslova za starosnu mirovinu i za 57 sporazumnim prestankom ugovora o radu ili otkazom. **Uvidom u procedure zapošljavanja i relevantnu dokumentaciju odabranog uzorka (10 zaposlenika) utvrdili smo da su za njih, u kontinuitetu, zaključivani ugovori o radu na određeno vrijeme za konkretno radno mjesto, na temelju Odluke Uprave. Zaključeni ugovori započeti su u 2021. godini i nastavljeni u kontinuitetu tijekom 2022. godine (za radna mjesta pružni radnici, čistačice, kuhar, konobar i servirke u trajanju od dva i šest mjeseci) do pokretanja javnog oglasa i provođenja procedure, nakon čega su zaključeni ugovori na neodređeno. Revizijom smo utvrdili kršenje Pravilnika o radu i Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, s obzirom na to da se kod uzorkom obuhvaćenih zaposlenika radilo o zapošljavanju na duži period za isto radno mjesto, odnosno nije se vršilo jednokratno kako to nalaže član 5. Uredbe. Naime, nakon isteka ugovorenog roka zaključivani su novi ugovori sa istim osobama, za isto radno mjesto.**

Prijem u radni odnos za novozaposlene nije izvršen sukladno Zakonu o radu, član 20.a), koji nalaže obvezno provođenje procedure javnog oglašavanja. Primjenjivana su izuzeća shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, a na osnovu Odluka Uprave, te je Društvo zapošljavalo bez provođenja javnog oglašavanja. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost prilikom zapošljavanja. Međutim, i primjena izuzeća shodno Uredbi i Pravilniku o radu nije ispoštovana, s obzirom na to da je Društvo zaključivalo nove ugovore sa istim osobama za isto radno mjesto nakon isteka roka utvrđenog ugovorom.

Sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH u Društvu je 21. 2. 2022. godine imenovan koordinator i Radna grupa za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Donesena je mapa poslovnih procesa koja predstavlja temelj za utvrđivanje i procjenu rizika u Društvu. Nije izrađena Strategija upravljanja rizicima, a za poslovne procese nije utvrđen rizik izloženosti koruptivnim djelovanjima, te shodno tome ni mjere za ublažavanje rizika.

Revizijom smo utvrdili da nisu na odgovarajući način utvrđeni rizici izloženosti od koruptivnih aktivnosti, te samim tim da nije u potpunosti uspostavljen i implementiran sustav finansijskog upravljanja i kontrole, sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se regulira unutarnja kontrola.

Sukladno članku 2. Zaključka Vlade FBiH od 4. 8. 2022. godine, Društvo je, budući da je obveznik primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, bilo u obvezi izvršiti unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu) najkasnije do 30. 11. 2022. godine, što nije učinilo.

⁵ „Sl. novine FBiH“ br. 13/19, 9/21;

Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sačinjeno je 10. 1. 2023. godine i dostavljeno Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu financija 6. 3. 2023. godine. U izvještaju su konstatirani propusti i navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama u cilju smanjenja određenih rizika, kako nalažu Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i Smjernice za upravljanje rizicima u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- **uskladiti unutarnje akte koje je Društvo u obvezi primjenjivati s važećom zakonskom regulativom i donijeti nedostajuće unutarnje akte kojima će se regulirati ključni procesi poslovanja, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola;**
- **prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju, a u slučaju potrebe dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o radu;**
- **s ciljem uspostave i implementiranja sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, potrebno je izraditi strategiju upravljanja rizicima, i shodno tome utvrditi i mjere za ublažavanje rizika, te izvršiti unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za financijsko upravljanje i kontrolu) sukladno Zaključku Vlade FBiH iz 2022. godine.**

Organi Društva

Sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva, organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine dioničari. Skupštinom Društva, do izbora predsjednika Skupštine Društva, predsjedava prisutni dioničar ili punomoćnik dioničara, sa najvećim brojem dionica sa pravom glasa. Skupštinom tijekom 2022. godine, sukladno članu 228. Zakona o gospodarskim društvima FBiH, predsjedavala je punomoćnica Vlade FBiH (dioničara sa najvećim brojem dionica sa pravom glasa) gđa-Jasmina Pašić. Skupština se saziva po potrebi, a najmanje jednom godišnje. Tijekom 2022. godine održane su četiri sjednice (tri vanredne i jedna redovna), na kojima se raspravljalo o: donošenju odluke o razrješenju člana vršioca dužnosti Nadzornog odbora, donošenju odluke o imenovanju vršioca dužnosti članova Nadzornog odbora, usvajanju revidiranog Trogodišnjeg plana poslovanja za 2020.-2022. godinu, usvajanju seta financijskih izvješća za 2021. godinu i Izvješća o radu za 2021. godinu, Izvješća neovisnog revizora, Izvješća o radu odbora za reviziju i Nadzornog odbora, usvajanje izmjena Statuta i dr.

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana, imenovanih Odlukom Skupštine Društva uz prethodnu suglasnost Vlade FBiH 15. 2. 2021. godine. Tijekom 2022. godine dužnost Nadzornog odbora obavljali su Edin Kurtić - predsjednik, članovi: Luburić Antun i Brigić Amir. Nakon isteka perioda na koji je imenovan Brigić Amir, Odlukom od 30. 11. 2022. godine za vršioca dužnosti člana Nadzornog odbora imenovan je Muamer Brčaninović. Tijekom 2022. godine održano je osam redovnih sjednica Nadzornog odbora, na kojima se, između ostalog, razmatralo o: izmjenama i dopunama Statuta, izmjenama i dopunama Pravilnika o radu, mjesečnim izvješćima o proizvodnim i financijskim rezultatima rada, operativnom proizvodnom i financijskom planu, provedenim postupcima javnih nabavki, izvješćima Odbora za reviziju, stanju obveza, stanju kredita, prijemu radnika i ostala tekuća pitanja.

Upravu Društva čine ravnatelj i četiri izvršna ravnatelja. Odlukom Nadzornog odbora od 8. 7. 2021. godine i saglasnosti Vlade FBiH od 6. 7. 2021. godine Elvir Salihović imenovan je za ravnatelja Društva. Na osnovu suglasnosti Vlade i Odluke Nadzornog odbora od 19. 8. 2021. godine na period od četiri godine imenovani su: Elvir Jamković - Izvršni ravnatelj za tehničke poslove, Kenan Modrić - Izvršni ravnatelj za pravne poslove, Azur Bećirović - Izvršni ravnatelj za ekonomske poslove i Damir Mrkonjić - izvršni ravnatelj za investicije i razvoj novih djelatnosti.

Odbor za reviziju činili su: Denis Turić – predsjednik, Hermedin Zornić – član i Adisa Balić – članica, imenovani Odlukom Skupštine Društva, nakon provedenog konkursa 29. 6. 2020. godine, na period od četiri godine. Odbor za reviziju u 2022. godini održao je 12 sjednica na kojima je razmatrao: Izvješća Odjela za unutarnju reviziju, postupke javnih nabavki, izvješća o polugodišnjem i godišnjem obračunu, Strategiju rizika, plan rada Odbora za reviziju i Odjela za unutarnju reviziju za 2023. godinu, i ostale aktivnosti sukladno svojim nadležnostima.

Unutarnja revizija

Odjel za unutarnju reviziju uspostavljen je sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilniku o kriterijima za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru FBiH i provedbenim aktima subjekta revizije (Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva). Odjel se sastoji od tri člana: ravnatelj Odjela Fuad Čerčić, koji nije zaposlenik Društva i imenovan je Odlukom Odbora za reviziju od 9. 2. 2019. godine na mandatni period od četiri godine, počevši od 20. 2. 2019. godine. Plan rada i Strategija rizika za 2022. godinu sačinjeni su i usvojeni 19. 1. 2022. godine. Sačinjena su izvješća koja su se odnosila na revizije: javnih nabavki, kontrolu izvršenog godišnjeg popisa za 2021. godinu, zalihe, unutarnje kontrole i procedure u Podzemnoj eksploataciji, analize opće zakonske i podzakonske regulative, proizvodnih ciljeva, obračuna plaća, realizacije plana javnih nabavki za 2021. godinu, završnog računa za 2021. godinu, rad različitih službi u Društvu i dr.

Odjel za unutarnju reviziju sačinjava i podnosi Odboru za reviziju mjesečna izvješća o svome radu i godišnji pregled realizacije preporuka.

Praćenje preporuka predstavlja završnu fazu procesa pojedinačnih revizija, kako bi se utvrdilo da li se danim preporukama postižu željeni efekti, a na koje se ukazivalo kroz pojedinačna izvješća sa svrhom efikasnijeg poslovanja Društva. Sa Upravom koja je odgovorna za provođenje preporuka, vrši se godišnja interakcija u cilju stvaranja djelotvornog i uspješnog procesa praćenja preporuka. Do okončanja revizije izvješće o praćenju i statusu izdanih preporuka za revidiranu godinu nije bilo sačinjeno.

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je u novembru 2021. godine usvojila novi Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u FBiH, u kojem je sukladno ciljevima i mjerama ovog plana utvrđena obveza donošenja, odnosno ažuriranja Plana integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja Akcionog plana. Budući da tijekom obavljanja pred revizije u Društvu nije bio donesen akcioni plan, niti imenovan koordinator za praćenje i provođenje mjera i preporuka sukladno Akcionim planom za borbu protiv korupcije, dana je preporuka u Pismu menadžmentu od 25. 1. 2023. godine da se donese plan integriteta i da se imenuje koordinator. Preporuka je ispoštovana, a ravnatelj Društva donio je Odluku o formiranju grupe i koordinatora za izradu Plana integriteta, koja je sačinila Plan integriteta. Plan je usvojen Zaključkom Uprave od 7. 2. 2023. godine.

Transparentnost rada

Sukladno članku 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim poduzećima u Federaciji BiH,⁶ Društvo je obvezno objavljivati informacije o finansijskom poslovanju na Internet-stranici kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. Uvidom u Internet-stranicu utvrđeno je da Društvo, nakon usvajanja, objavljuje informacije o finansijskom poslovanju propisane Zakonom, s ciljem dostupnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Uprava Društva sačinjava trogodišnje, odnosno godišnje planove poslovanja sukladno člancima 22.–24. Zakona o javnim poduzećima, Statutu Društva i Pravilniku o planiranju.

U prosincu 2021. godine sačinjen je Revidirani trogodišnji plan poslovanja za period 2020. – 2022. godine, a koji je Skupština odobrila 13. 1. 2022. godine. Osnova za izradu trogodišnjeg plana poslovanja su Pravilnik o planiranju, detaljne analize poslovnog sustava iz prethodnog perioda, odobreni rudarski projekti i ostale tehničke dokumentacije, te utvrđeni prihodi i rashodi iz prethodnih razdoblja. Trogodišnji plan poslovanja sastoji se od: plana prodaje, plana proizvodnje uglja i otkrivke, plana prihoda i rashoda, plana kadrova i obrazovanja, plana investicija, te mjera i aktivnosti Društva.

Trogodišnji Plan za 2020.- 2022. godinu Društvo, sukladno članu 22. Zakona o javnim poduzećima, nije dostavilo Uredu za reviziju institucija u FBiH. Međutim, nakon dane preporuke u Pismu menadžmentu od 25. 1. 2023. godine, Plan poslovanja za period 2023 – 2025. dostavljen je 8. 2. 2023. godine.

Godišnji plan rada za 2022. godinu predstavlja osnovu za rad, poslovanje i realizaciju trogodišnjeg plana rada Društva u tekućoj godini, kojeg je razmatrao i usvojio Nadzorni odbor 1. 2. 2022. godine.

Godišnjim planom Društva predviđen je, u najvećem obimu, plasman uglja za potrebe JP Elektroprivrede (64% ukupnog plasmata), zatim za potrebe ostale industrije sa učešćem u ukupnom plasmanu od 24%, općoj i širokoj potrošnji sa 6% učešća i za izvoz van granica BiH 6%. Plan eksploatacije i prerade uglja utvrđen je na osnovu plana prodaje uglja, dosegnutog nivoa pripremljenosti proizvodnih kapaciteta, uključujući i stupanj pogonske spremnosti instaliranih kapaciteta. Planom investicija za 2022. godinu predviđena su investicijska ulaganja po organizacijskim jedinicama ukupne vrijednosti 48.597.000 KM.

Tijekom godine Ekonomsko finansijski sektor prati izvršenje planiranih stavki, te po utvrđenom odstupanju ostvarenja od planiranog pokreće inicijativu za donošenje Rebalansa plana. Za 2022. godinu nije bilo Rebalansa godišnjeg plana.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u KM u 2021. god.	Plan u KM za 2022. god.	Ostvareno u KM u 2022. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/4)
1	2	3	4	6	7	8
I	Prihodi	134.076.552	162.606.371	165.254.640	123	101
II	Rashodi	141.649.807	161.855.430	173.186.474	122	107
III	Dobit/Gubitak prije poreza	(7.573.255)	750.941	(7.931.834)	105	1056

Prihodi su iskazani u iznosu od 165.254.640 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 31.178.088 KM, a u odnosu na planirano za 2.648.269 KM. Razlog povećanja ukupnih prihoda u odnosu na 2021. godinu odnosi se najvećim dijelom na povećanje prihoda od prodaje gotovih proizvoda na domaćem i stranom tržištu.

Rashodi su iskazani u iznosu od 173.186.474 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 31.536.667 KM, a u odnosu na planirano za 11.331.044 KM. Povećanje rashoda najvećim dijelom odnosi se na povećanje troškova sirovina i materijala, troškova energije i goriva i bruto plaća zaposlenih.

Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja iskazan je u iznosu od 7.931.834 KM.

Sukladno članu 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, Uprava Društva je dužna razmotriti te u slučaju potrebe, a sukladno njegovim ciljevima, revidirati i usuglasiti plan poslovanja, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu.

Revizijom smo utvrdili značajna odstupanja izvršenja u odnosu na Plan poslovanja za 2022. godinu (više ostvareni prihodi od planiranih za 2.648.269 KM i rashodi za 11.331.044 KM). **S obzirom na utvrđena značajna odstupanja, Društvo nije poduzelo aktivnosti na izmjenama Plana za 2022. godinu, što je bilo u obvezi sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.**

Preporuka:

- **razmotriti plan poslovanja na godišnjem nivou, te u slučaju potrebe, a sukladno njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim poduzećima u FBiH.**

5.2 Izvješćivanje

Ekonomsko finansijski sektor podnosi mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća, o analizi realizacije trogodišnjeg i godišnjeg plana poslovanja, poslovne informacije razvoja i analize poslovanja Društva Nadzornom odboru i Upravi Društva, u utvrđenim rokovima, odnosno po potrebi. Društvo je sačinilo Izvještaj o radu za 2022. godinu.

Nadzorni odbor je 31. 5. 2023. godine usvojio Izvještaj o poslovanju Društva za 2022. godinu koji uključuje: Finansijska izvješća, Izvješće neovisnog revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

Skupština Društva je na sjednici od 27. 6. 2023. godine razmatrala Izvješće o poslovanju Društva za 2022. godinu, te sa sedam glasova protiv i dva za nije usvojila Prijedlog odluke o usvajanju Finansijskih izvješća za 2022. godinu.

6. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja finansijska izvješća za 2022. Društvo je izradilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Uprava Društva redovno izvješćuje Nadzorni odbor o provedenim aktivnostima, posebno po izradi godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu. Nadzorni odbor Skupštini Društva dostavlja godišnje izvješće o poslovanju na usvajanje.

Za usluge revizije finansijskih izvješća za period 2021.- 2023. godine Društvo je provelo otvoreni postupak javne nabavke i zaključilo ugovor sa firmom „Revik“ d.o.o. Sarajevo, čije izvješće za 2022. godinu nije bilo završeno do okončanja naše revizije, a u Izvješću za 2021. godinu dano je mišljenje s rezervom.

6.1 RAČUN DOBITI I GUBITKA – IZVJEŠĆE O UKUPNOM REZULTATU ZA RAZDOBLJE

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	KM	
	od 1. 1. do 31. 12. 2022.	od 1. 1. do 31. 12. 2021.
PRIHODI	165.254.640	134.076.552
Prihodi iz ugovora s kupcima	164.566.228	133.654.090
Ostali prihodi i dobici	688.412	422.462

Računovodstvenim politikama (2011. godina) regulirane su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi se priznaju u trenutku isporuke proizvoda, opreme i obavljanja usluga kada je značajan dio rizika i koristi od vlasništva prešao na kupca, te kada je vjerojatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi i kad se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti po osnovu fakturiranih i od strane kupca prihvaćenih potraživanja. Prihod uključuje prilive ekonomske koristi koje su primljene na račun ili su iste evidentirane na računima realno naplativih potraživanja po osnovu fakturiranih i od strane kupaca prihvaćenih potraživanja. Prihodi Društva su prihodi od operativnih aktivnosti ostvareni prodajom gotovih proizvoda (uglja, ugostiteljskih proizvoda, otpadnog materijala i sl.) i usluga (remonta, prijevoza, ugostiteljskih usluga, usluga zakupa i sl.). Pored operativnih postoje i neoperativni prihodi i to po osnovu: ulaganja, financiranja i ostalih prihoda.

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora s kupcima

Prihodi iz ugovora s kupcima iskazani su u iznosu od 164.566.228 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu i prihode iz ugovora sa nepovezanim stranama na inozemnom tržištu.

Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu iskazani su u iznosu od 140.808.997 KM, a najvećim dijelom čine ih prihodi od prodaje gotovih proizvoda (138.529.022 KM) i prodaje robe (2.688.951 KM).

Prihodi od prodaje gotovih proizvoda odnose se na prihod od prodane robe (uglja). U Društvu je donesen Pravilnik o prodaji i otpremi uglja (prosinac 2021. godine) kojim je detaljno razrađen način planiranja prodaje uglja, donošenje odluke o cijenama, sklapanje ugovora, organizacija prodaje i otpreme uglja i procedura rada, fakturiranje isporučenog uglja i ostale aktivnosti. Na kraju tekuće godine vrši se izrada godišnjeg plana prodaje za narednu godinu. Planiranje prodaje vrši se po vrstama uglja: kocka, orah, grah, kotlovski i sitni II i po oblastima potrošnje (JP Elektroprivreda BiH, industrijski potrošači, široka potrošnja, vlastita potrošnja i izvoz). Uprava na osnovu analize trenutnih prodajnih cijena uglja i prodaje uglja po asortimanima donosi Odluku o cijenama i uvjetima prodaje uglja, krajem tekuće za narednu godinu (za period 1. 1. – 31. 12.). Odlukom se određuju i cijene uglja za domaće i inozemne kupce, za komercijalnu prodaju široke potrošnje. Njome nisu utvrđene cijene uglja, uvjeti prodaje i plaćanja za strateške potrošače.

Odlukom o cijenama i uvjetima prodaje uglja u 2022. godini (od 24. 12. 2021. godine) utvrđene su prodajne cijene za široku potrošnju svih asortimana uglja i uvjeti prodaje po granulaciji uglja u mm i toplotnim vrijednostima (TV) u kJ/kg. Tijekom 2022. godine četiri puta je vršena izmjena cijena po kojima je vršeno fakturiranje za široku potrošnju, a u sljedećim rasponima (ovisno od asortimana uglja – kocka, orah, grah i sitni II, granulacije i njihove toplotne vrijednosti) kako slijedi:

Period važenja Odluke	Cijena na domaćem tržištu KM/t bez PDV-a (u rasponu ovisno od asortimana i granulacije)	Cijena na domaćem tržištu KM/t sa PDV	Cijena na ino-tržištu EUR/t	Cijena na domaćem tržištu KM/t bez PDV-a za „mobilno postrojenje
1. 1. – 14. 4. 2022.	104,27 – 135,90	122,00 – 159,00	53,30-69,50	-
15. 4. – 21. 8.2022.	118,80 – 153,85	139,00 – 180,00	60,80 – 78,60	-
22. 8. – 20. 9. 2022.	138.46 – 179,49	162,00-210,00	60,80 – 78,60	176,07 – 194,87
21. 9. – 31. 12. 2022.	138.46 – 179,49	162,00-210,00	60,80 – 78,60	179,49 – 210,00

Ugalj se isporučuje na osnovu narudžbenice i avansnog plaćanja ili odgođenog plaćanja uz osiguranje bankarske garancije, uz fakturiranje po isporuci uglja sukladno Cjenovniku.

Revizijom smo utvrdili da su u odabranom uzorku cijene i količine sukladno ugovorenim i utvrđenim Cjenovnikom, te nisu utvrđene nepravilnosti.

Cijene uglja za strateške kupce (JP „Elektroprivreda BiH“, „Alumina“ d.o.o. Zvornik, „Sisecam soda Lukavac“, Šećerane – Sunoko i Osijek, „Toplana“ d.o.o. Banovići, „Toplane“ – Bor, Kragujevac, Kruševac, „Natron Hayat“ d.o.o. Maglaj, Fabrika cementa Lukavac d.o.o. Lukavac i drugi) utvrđene su posebnim ugovorima. Kriteriji po kojima Uprava sa strateškim kupcima ugovara uvjete prodaje određuju se posebnim aktom, prilikom razmatranja svakog pojedinačnog zahtjeva. Prilikom ugovaranja osnovni kriteriji su: da cijena uglja po GJ ne smije biti manja od cijene za najznačajnijeg strateškog kupca (JP „Elektroprivreda“ BiH), količina uglja koja je predmet kupoprodaje, značaj kupca, troškovi prijevoza, udaljenost i sl.

Cijene uglja u 2022. godini za termoelektrane, odnosno za najznačajnijeg strateškog kupca JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo utvrđena je Odlukom Vlade FBiH⁷ o davanju suglasnost na cijene uglja za termoelektrane od 16. 12. 2021. godine, a na osnovu zahtjeva JP Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo. Odlukom je utvrđena cijena od 5,64 KM/GJ za ugalj iz površinske eksploatacije i 6,00 KM/GJ iz podzemne eksploatacije. Te cijene uglja se diferenciraju u zavisnosti od kalorične vrijednosti uglja. Za realizaciju i nadzor nad provođenjem ove Odluke zaduženi su Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Federalno ministarstvo trgovine, svatko u okviru svoje nadležnosti.

Ugovor sa strateškim kupcem JP „Elektroprivredom BiH“ potpisan je u siječnju 2022. godine, za nabavku uglja za potrebe TE Tuzla i TE Kakanj 1.009.000 tona (809.000 tona MI i M II za TE Tuzla i 200.000 tona MI i MII za TE Kakanj). Cijena uglja prema JP Elektroprivredi BiH formirana je na bazi 20% jamske proizvodnje uglja i 80% proizvodnje uglja sa površinske eksploatacije, a podrazumijeva se franko utovarno mjesto na Separaciji rudnika. Utvrđena cijena toplote u uglju iznosila je 5,712 KM/GJ. Ta cijena se koriguje u zavisnosti od kvaliteta uglja prema utvrđenim kriterijima premiranja i penaliziranja po termoelektranama i po vrsti uglja (Mrki I i Mrki II). Ističemo da je utvrđena osnovna cijena (za Mrki II) za toplotnu vrijednost uglja preko 17.000 kJ/kg kriterijima premiranja korigirana za 15%, odnosno na 6,569 KM/GJ. Tijekom godine zaključena su tri Aneksa ugovora za izmjene skala premiranja i penaliziranja kojima je mijenjana jedinična cijene za dodatno isporučenu toplinu u uglju, te u prosincu 2022. godine jedinična cijena dosegla 11,38 KM/GJ za toplinsku vrijednosti preko 16.000 kJ/kg. Ugovorima je definirano da se toplota u isporučenom uglju utvrđuje umnoškom tona reprezentativnih uzoraka sa usuglašenom donjom toplotnom vrijednošću, izraženoj u kJ/kg. Kontrolu kvantitativnog i kvalitativnog prijema isporučenog uglja u ime kupca vrši ovlaštena specijalizirana firma „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo, sa kojom kupac ima zaključeni ugovor, a u ime Društva njena certificirana laboratorija na Separaciji rudnika metodom uzorkovanja. Suma toplote i usuglašenih pojedinih isporuka obračunava se za svakih 10 dana (uzoraka) u mjesecu i daje ukupnu mjesečnu isporuku toplote koja služi kao osnova za fakturiranje konačno isporučene toplote na kraju mjeseca. Cijena se utvrđuje sukladno kriterijima za premiranje i penaliziranje. Jedinica mjere je GJ, odnosno toplotna vrijednost isporučenog uglja, a ugovorena cijena se koriguje s obzirom na toplotnu vrijednost do 15% u odnosu na toplinsku moć. Mjesečno fakturiranje vrši se na bazi stvarno isporučenih mjesečnih količina izraženih u tonama, pomnoženih sa utvrđenom toplotnom vrijednošću uglja za prve dvije dekade i pomnožene sa ugovorenom cijenom. Konačan obračun isporučene toplote vrši se sukladno ugovoru i uz dostavljanje mjesečnih knjižnih obavijesti.

Ugovori sa ostalim domaćim strateškim kupcima od kojih su najznačajniji: „Alumina“ d.o.o. za proizvodnju, promet i usluge Zvornik, „Sisecam soda“ d.o.o. Lukavac, „Toplana“ Banovići sklapaju se sukladno Pravilniku o prodaji i otpremi uglja. **Ukoliko dođe do promjene cijene uglja prema Elektroprivredi BiH d.d. Sarajevo, utvrđene Odlukom Vlade FBiH, promijenit će se i cijene prema strateškim potrošačima sa kojima je ugovorena prodaja uglja po toploti (KM/GJ).**

Izvršili smo uvid u zaključene ugovore i dokumentaciju (fakture, otpremni listovi, knjižne obavijesti, rekapitulaciju obračuna i konačne obračune) na osnovu kojih se vrši fakturiranje strateškim kupcima, te utvrdili da su postignute cijene za „Aluminu“ d.o.o. Zvornik 8,17 KM/GJ za ugalj prosječne toplotne vrijednosti 17.000 kJ/kg, za „Sisecam Soda“ Lukavac ugovorena cijena kretala se u rasponu od 7,84 KM/GJ do 8,17 KM/GJ, itd., sukladne Pravilniku o načinu formiranja cijena i odredbama ugovora.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 102/21;

Rješenjem Uprave za indirektno oporezivanje od 4. 1. 2023. godine utvrđena je obveza u iznosu od 754.724 KM po osnovu izlaznog PDV-a za period od 1. 1. 2021. do 30. 9. 2022. godine, jer je Društvo vršilo promet uglja povezanom pravnom licu JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo po cijeni koja je ispod cijene koštanja nastale u proizvodnji. Društvo ne utječe na formiranje cijene uglja, prema ovom kupcu, već na prijedlog Javnog poduzeća „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo koja provodi postupak javne nabave uglja, suglasnost na cijenu daje Vlada FBiH. Utvrđenu poreznu obvezu sa pripadajućom kamatom (129.606 KM) Društvo je izmirilo 13. 2. 2023. godine. Uložena je žalba na Rješenje ravnatelju Uprave za indirektno oporezivanje 3. 3. 2023. godine. Postupak je u tijeku.

Prihodi od prodaje robe odnose se na prihode unutarnje realizacije ostvarene u restoranima društvene ishrane, jer svi zaposlenici imaju bon od 4 KM za topli obrok dnevno, koji realizuju u vlastitim restoranima kao i prihodi od unutarnje reprezentacije.

Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na inozemnom tržištu iskazani su u iznosu od 23.757.231 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihod od prodaje gotovih proizvoda (23.695.315 KM). Uvidom u uzorkom obuhvaćene ugovore i dokumentaciju utvrdili smo da se sa kupcima iz inozemstva zaključuju ugovori na sličan način kao sa kupcima u zemlji. Ugovorima je definirana cijena, način transporta i špedicija. Ugovorene cijene su sukladne Odluci o cijenama i uvjetima za ino tržište. Ugovoreni uglj se predaje ovlaštenom prijevozniku kupca na mjestu utovara, ukoliko se prijevoz vrši kamionski, odnosno špediteru ako se vrši željeznicom. Kupac snosi troškove prijevoza do granice i špediterske usluge. Plaćanje preuzetih količina vrši se avansno ili sa odgođenim plaćanjem uz bankarske garancije. Najznačajniji inozemni strateški kupci su „Šećerane“ (Sunoko i Osijek cijene 62,18 EUR/t i 71,70 EUR/t), a od ostalih „Elektroprivreda Srbije“ (cijena od 43,75 EUR), „Lider – Pro“ d.o.o. Sremska Mitrovica (cijena 64 EUR/t), i dr. U revidiranom uzorku nisu konstatirane nepravilnosti.

Prema mjesečnim i godišnjim izvješćima na nivou Društva ukupna realizacija plasmana, odnosno prodaje uglja za 2022. godinu iznosila je 1.564.467 t uglja, što je u odnosu na planirano manje za 80.533 t. Od ukupno planirane količine na termoelektrane Tuzla i Kakanj odnosilo se 909.312 t, ostalu industriju 352.205 t, opću i široku potrošnju 107.767 t, vlastitu potrošnju 459 t i na izvoz 194.723 t. Ostvarena proizvodnja uglja prema procjeni Društva iznosila je 1.532.745 t, od čega se na površinsku eksploataciju odnosi 1.322.714 t (kop Grivice 654.408 t i Turija 668.304 t), a na podzemnu eksploataciju 210.031 t. Na površinskoj eksploataciji plan proizvodnje uglja ostvaren je sa 115%, dok je učešće jamske proizvodnje iznosilo 38%.

Na odjelu Separacija nalazi se pet vagarskih mjesta na kojima su instalirani mjerni uređaji uglja, odnosno elektromehaničke kolske vage (dvije kamionske i tri za vagone). Sukladno Zakonu o mjeriteljstvu i Naredbi o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije, prezentirani su nam certifikati o izvršenoj verifikaciji od laboratorije „Vaga servis“ d.o.o. Laktaši. **Društvo raspolaže točnim podacima plasiranog uglja sa Separacije. Međutim, kako navode u Društvu, za uglj iskopan na površinskim kopovima i podzemni koji izađe iz jame na Separaciju ne raspolažu točnim podacima, jer ne posjeduju vage kako bi se izračunala točna količina iskopanog uglja, budući da se mjerenju pristupa tek po isporuci na Separaciji. Radi toga se koristi metoda procjene iskopane količine uglja i jalovine, na način da se evidentira broj vagona odnosno kompozicija vozova koji su isporučeni Separaciji. Utvrđena nosivost jednog vagona je 20 t, odnosno 300 t po vozu (15 vagona). Nakon procesa separiranja i utovara separiranog uglja u kamione i vozove, količina jalovine se dobiva kao razlika obračunatih količina rovnog uglja i izvaganih količina separiranog uglja.**

Društvo je tijekom godine angažiralo u najam postrojenja – „Mobilnu drobilicu za potrebe drobljenja uglja granulacije 0-80 mm“ i „Mobilno postrojenje za prosijavanje uglja na gusjenicama“ u svrhu proizvodnje dodatnih količina komercijalnog uglja od „Lider Pro“ d.o.o. Sremska Mitrovica, koje nisu bile obuhvaćene Planom nabavki. Proizvodnja i prodaja „suho odsijanog“ uglja nije bila predviđena Trogodišnjim i Godišnjim planom poslovanja.

Uvidom u dokumentaciju i fakture kupaca utvrdili smo da je od kolovoza do prosinca 2022. godine isporučeno 39.382 tona „suho odsijanog“ uglja ukupne vrijednosti 7.992.112 KM, putem mobilnog postrojenja tzv. drobilica (od čega se najviše odnosilo na kupca „Lider – Pro“ d.o.o. Sremska Mitrovica od koga je oprema i unajmljena, i to 20.564 tona, odnosno 3.741.641 KM). Društvo je putem direktnog sporazuma angažiralo u najam „Mobilne drobilice za potrebe drobljenja uglja granulacije 0-80 mm“ u svrhu proizvodnje dodatnih količina komercijalnog uglja. Poziv za dostavu ponuda poslan je 13. 7. 2022. godine na tri adrese. Najjeftinija ponuda zaprimljena je od „Lider Pro“ d.o.o. Sremska Mitrovica na iznos od 3.000 EUR za 12 mjeseci. Potpisan je Ugovor 15. 7. 2022. godine. Od istog dobavljača putem direktnog postupka od 22. 7. 2022. godine angažirano je i mobilno postrojenje za prosijavanje uglja na gusjenicama. Ugovor je potpisan 27. 7. 2022. godine u ukupnom iznosu od 3.000 EUR na period od 12 mjeseci. Dostavljeni su nam zapisnici o preuzimanju drobilice od 10. 8. 2022. godine i ugovori, međutim najam navedene opreme nije knjigovodstveno evidentiran, jer nisu ispostavljane mjesečne fakture. Plaćanje je ugovoreno 15 dana po prijemu fakture, nakon uredno sačinjenog i potpisanog zapisnika o izvršenoj usluzi. Sa „Lider – Pro“ d.o.o. Sremska Mitrovica je u 2022. godini potpisano i pet ugovora za isporuku različitih vrsta uglja po cijenama u rasponu od 33,60 EUR/t do 69,50 EUR/t, a cijena za ugalj sa mobilnog postrojenja iznosila 100 EUR/t (za domaće kupce 194,87 KM). Uvidom u izmijene Cjenovnika koji je u primjeni od 22. 8. do 31. 12. 2022. godine utvrdili smo da za suho odsijani ugalj sa mobilnog postrojenja po asortimanu (kocka, orah i sitni II) nije utvrđena toplinska vrijednost, dok je istim Cjenovnikom za suho odsijani ugalj asortimana Sitni II i iste granulacije iz redovnog tehnološkog procesa utvrđena toplinska vrijednost prema kojoj je formirana cijena. Nije nam prezentirana dokumentacija na koji način je određena utvrđena cijena uglja sa mobilnog postrojenja (194,87 KM ili 100 EUR), budući da za njega se ne vrši kontrola kvaliteta u laboratoriju Društva, niti je prodaja ovog uglja predviđena Planom poslovanja za 2022. godinu, što je jedan od kriterija utvrđenih u Pravilniku o načinu formiranja cijena. U Društvu je donesena Operativna procedura za otpremu uglja sa drobiličnog postrojenja (kolovoz 2022. godine), kojom je definiran postupak utovara i otpreme svih asortimana uglja sa drobiličnog postrojenja. Navedeni ugalj se direktno sa drobilice tovari na kamione, koji se prije utovara prazni izvagaju na vagi Separacije, te uz nalog u konvojima šalju na utovar na kop. Nakon završenog utovara na kopu, prijevoznicima se izdaje interna otpremnica te se uz pratnju osiguranja rudnika (vođe smjene fizičke zaštite) šalju na pogon Separacije gdje se ponovo vagaju pod teretom. Nakon vaganja, prijevoznicima se izdaje propisana dokumentacija uključujući i otpremnicu i tek tada kamioni mogu ići na krajnje odredište kupca, u šta smo se uvjerali izvršenim uvidom u odabrani uzorak.

S obzirom na to da na površinskim kopovima ne postoje kamionske vage na novom mobilnom drobiličnom postrojenju, niti laboratorija za ispitivanje kvalitete uglja, ne možemo potvrditi da proizvedena količina suho odsijanog uglja odgovara količini izvaganoj i isporučenoj na Separaciji od 39.382 tona, ukupne vrijednosti 7.992.112 KM. Također, nije nam prezentirana dokumentacija ili analiza na koji način je utvrđena cijena ovog uglja po asortimanima bez utvrđene toplinske vrijednosti, niti je prodaja ovog uglja predviđena Planom poslovanja za 2022. godinu, što je jedan od kriterija utvrđenih u Pravilniku o načinu formiranja cijena.

Društvo, u cilju realnog prikazivanja iskopane količine uglja na površinskoj i podzemnoj eksploataciji, nema instalirano vagarsko postrojenje na kopovima kako bi imalo točan podatak iskopane rude, i time smanjilo prostor za eventualne nepravilnosti i nedostatke prilikom procjene ostvarene proizvodnje. Također, vezano za mobilno postrojenje na površinskom kopu „Grivice“, iako postoji pisana procedura i zaštitarska služba rudnika koja prati stanje na kopovima, nismo se uvjerali da je sustav unutarnjih kontrola adekvatno uspostavljen, kako bi one bile usmjerene na prevenciju i otkrivanje mogućih zlouporaba, s obzirom na to da na površinskim kopovima Grivice i Turija ne postoje kamionske vage na novom mobilnom drobiličnom postrojenju, niti laboratorija, i da su kopovi dislocirani u odnosu na Separaciju, što stvara sumnju da li je iskazani prihodi od 7.992.112 KM realan.

Nije nam prezentirana dokumentacija da je vršena analiza na koji način je određena utvrđena cijena uglja sa mobilnog postrojenja (194,87 KM ili 100 EUR), niti je prodaja suho odsijanog uglja putem mobilnog postrojenja predviđena Planom poslovanja, što su utvrđeni kriteriji na osnovu kojih se formira cijena uglja sukladno Pravilniku o načinu formiranja cijena. Također, za ovaj ugalj se ne vrši kontrola kvaliteta u laboratoriju Društva. Navedeno nije sukladno članu 4. Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH kojim je utvrđeno da se radi unapređenja financijskog upravljanja i odlučivanja s ciljem pouzdanog, potpunog i pravovremenog financijskog izvješćivanja i praćenja rezultata poslovanja njime obuhvate sve poslovne transakcije, a posebno one koje se odnose na prihode, rashode, procedure nabavke, ugovaranja i sl. Bitno je spomenuti da je samo Društvo Godišnjim planom investicija i za 2022. i 2023. godinu, zbog potrebe vaganja na novim mobilnim drobilničnim postrojenjima, planiralo nabavu i ugradnju dvije kamionske vage (ukupne vrijednosti 100.000 KM). Također, na pogonu Separacije planirana je nabava tri tračne vage (75.000 KM).

Preporuka:

- *uspostaviti precizno mjerenje rovnog uglja koji ulazi u proizvodne pogone separacije i na kopovima, te cijenu „suho odsijanog uglja sa mobilnog postrojenja“ utvrditi na način propisan Pravilnikom o načinu formiranja cijena, kako bi se izbjegao rizik od postojanja mogućnosti raspolaganja netočnim, neažurnim i nerelevantnim podacima, kako nalaže Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 688.412 KM, a najvećim dijelom odnose se na: financijske prihode od 258.893 KM (od čega se na pozitivne kursne razlike po Japanskom kreditu odnosi 195.924 KM i prihode po osnovu kamata od presuda 56.650 KM), te utvrđeni višak robe koji je utvrđen prilikom Godišnjeg popisa robe (goriva) u iznosu od 66.342 KM i dr.

6.1.2 Rashodi

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u financijskim izvješćima je sljedeća:

	1. 1. -31. 12. 2022.	1. 1. - 31. 12. 2021.
RASHODI	173.186.474	141.649.807
Poslovni rashodi:	169.208.468	140.190.603
Nabavna vrijednost prodane robe	1.957.280	1.940.306
Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku	434.287	(1.140.293)
Troškovi sirovina i materijala	23.008.775	17.953.007
Troškovi energije i goriva	31.172.037	20.559.688
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	92.054.613	80.161.897
Amortizacija	11.425.635	12.056.548
Troškovi primljenih usluga	3.946.149	3.842.224
Ostali poslovni rashodi i troškovi	5.209.692	4.817.226
Ostali rashodi i gubici	3.978.006	1.459.204

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 169.208.468 KM, i u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 29.017.865 KM, a u direktnoj su vezi sa ostvarenim prihodom po osnovu obavljanja redovne djelatnosti.

6.1.2.2 Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je u iznosu od 1.957.280 KM, a odnosi se na nabavnu vrijednost prodane robe Hotela „Zlaća“ i Radničkog doma (kuhinja, šank, recepcija).

6.1.2.3 Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku

Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku iskazane su u iznosu od 434.287 KM, a predstavljaju razliku između povećanja/smanjenja zaliha gotovih proizvoda tijekom perioda prenosom sa proizvodnje u tijeku, a što je rezultat načina priznavanja i vrednovanja zaliha u Društvu (šire objašnjeno u točki 6.2.2.1 Izvješća).

6.1.2.4 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 23.008.775 KM, a najvećim dijelom odnose se na utrošene sirovine i materijal (10.701.988 KM), utrošene rezervne dijelove (11.605.416 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma (701.903 KM).

Utrošene sirovine i materijal u iznosu od 10.701.988 KM, u najvećem dijelu odnose se na utrošeni eksploziv (3.419.156 KM), elektro materijal i dijelove (1.748.419 KM), motorno ulje (1.923.332 KM), osnovni materijal za proces proizvodnje (1.090.803 KM) i utrošeni detonatori (287.749 KM).

Provedenom revizijom utvrdili smo da se troškovi sirovina i materijala knjigovodstveno evidentiraju na osnovu izdatnica, međuskладиšnica izrađenih temeljem trebovanja ovjerenih od ovlaštenih lica. U odabranom uzorku nisu utvrđene nepravilnosti.

Utrošeni rezervni dijelovi u iznosu od 11.605.416 KM odnose se na nabavljene utrošene rezervne dijelove za održavanje sredstava za rad (8.504.732 KM) i gume za rudarsku opremu (3.100.683 KM).

Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma iskazan u iznosu od 701.903 KM predstavlja iznos otpisanog sitnog inventara metodom 100%-og otpisa.

6.1.2.5 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su iznosu od 31.172.037 KM, a odnose se na utrošeno dizel gorivo (24.328.078 KM), električnu energiju (6.698.891 KM) i utrošeni benzin (75.319 KM).

Pravilnikom o načinu praćenja rada i utroška nafte radnih mašina i prateće opreme utvrđen je način praćenja rada i utroška goriva radnih mašina i prateće opreme. Definirano je koje radne mašine i oprema mogu koristiti gorivo oslobođeno plaćanja putarina, procedure praćenja rada mašina, sipanja i utroška goriva, evidentiranje ostvarenih moto sati rada ili prijeđenih kilometara, te utvrđeni su normativi potrošnje goriva po pojedinim mašinama i opremi. Gorivo oslobođeno plaćanja putarina izdaje se na stanicama za snabdijevanje gorivom Društva smještenim na površinskim kopovima Grivice i Turija i u centralnom magacinu. Praćenje prijema goriva vrši se preko protočnih mjerača (volumetara) i mjerne letve. Gorivo koje nije oslobođeno putarina izdaje se na benzinskim pumpama „Hifa Petrol“ d.o.o. Sarajevo, sa kojim Društvo ima zaključen ugovor o isporuci goriva (šire pojašnjeno u točki 8. Izvješća). Praćenje rada, potrošnje goriva i uspoređivanje sa utvrđenim normativima vrši operativna rudarska priprema. Odlukom Uprave za indirektno oporezivanje⁸ Društvu je utvrđena količina dizel-goriva od 15.604.759 l za 2022. godinu na koje se ne plaća putarina, a koje se koristi za potrebe rudnika. Kontrolu količina i namjenskog utroška dizel goriva sukladno Odluci vrše ovlaštena lica Uprave za indirektno oporezivanje. Posljednja obavljena kontrola izvršena je za period 1. 1. – 30. 9. 2022. godine i zapisnikom konstatovano da nije utvrđena obveza po navedenom osnovu. Društvo prati potrošnju goriva i o tome sačinjava mjesečna izvješća.

Izvršili smo uvid u izvješća o potrošnji nafte za oktobar i decembar po voznim jedinicama koji sadrže podatke o količini utrošenog goriva u litrima i izrađene moto sate. Na kraju mjeseca Društvo na nenamjenski utrošeno gorivo (gorivo utrošeno u vozilima koja učestvuju u javnom saobraćaju) izvrši obračun i uplatu pripadajuće putarine. U uzorkom odabranoj dokumentaciji nismo utvrdili nepravilnosti.

⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 70/21

6.1.2.6 Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Struktura troška plaća i ostalih osobnih primanja je sljedeća:

u KM

	1. 1. - 31. 12. 2022.	1. 1. - 31. 12. 2021.
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	92.054.613	80.161.897
Bruto plaće zaposlenih	72.603.795	62.777.176
Ostale naknade zaposlenih	19.252.081	17.237.052
Troškovi ostalih angažiranih fizičkih lica, uključujući članove odbora	198.737	147.669

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 92.054.613 KM i odnose se na troškove plaća i naknada plaća: neto plaće, doprinosi, porez na dohodak, naknade plaća za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se isplaćuju sukladno usvojenim aktima.

Obračun plaća i naknada u Društvu vrši se sukladno Zakonu o radu,⁹ Pravilniku o radu (2019. godina), Organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (2019. godina), Kolektivnom ugovoru o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH i ugovorima o radu. Pravilnikom o radu utvrđene su plaće zaposlenih, osnovna i najniža neto plaća, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci i naknade plaća i dodatna primanja. Osnovna plaća radnika utvrđuje se na osnovu: mjesečnog fonda ostvarenih sati rada, vrijednosti najniže neto satnice i koeficijenta složenosti radnog mjesta. Cijena jednog sata rada u Društvu tijekom 2022. godine iznosila je 2,70 KM, što je sukladno važećem Kolektivnom ugovoru.

Rangiranjem radnih mjesta u platne razrede i sistematizacijom radnih mjesta, Društvo je uz saglasnost sindikata utvrdilo koeficijente složenosti svakog radnog mjesta. Radna mjesta razvrstana su u V grupa složenosti poslova i utvrđen je raspon koeficijenata za kategorije prema složenosti posla od 1,00 do 3,55. Ukupan novčani iznos koji se isplaćuje za plaće, naknade plaća i druga primanja radnika, za svaki mjesec utvrđuje se Odlukom ravnatelja Društva. **Polazište za utvrđivanje iznosa koji se isplaćuje za plaće su planske proporcije učešća bruto plaća i ostalih troškova i rashoda u ukupnom prihodu i ostvareni rezultati poslovanja (mjesečni i kumulativni) – kvantificirani kroz ostvarenje proizvodnje, otkrivke, učinka, učešća troškova i drugih kvalitativnih pokazatelja poslovanja zavisno od važećih propisa, opće finansijske stabilnosti i ukupnog poslovnog rezultata Društva.** Utvrđeni mjesečni iznos plaća, umanjen za važeće poreze i doprinose na bruto plaće, predstavlja neto masu plaće koja se raspoređuje na radnike po osnovu kriterija i mjerila utvrđenih Pravilnikom o radu. Obračun plaće vrši se za svakog radnika posebno, te zbirno za obračunske jedinice i Društvo u cjelini. Obračun mjesečne plaće vrši se u dvije faze, na način da se u prvoj fazi obračuna utvrđuje osnovica za korekciju po obračunskim jedinicama i za Društvo u cjelini. Osnovicu za korekciju čini umnožak pripadajućih sati rada sa satnicom, dodaci za rad i dodatka za radni staž (minuli rad). U ovoj fazi obračuna utvrđuju se i naknade plaća po svim osnovama iz Pravilnika o radu. U drugoj fazi obračuna utvrđuje se raspoloživa masa sredstava po obračunskim jedinicama. Neto masa umanjena za iznos naknada za Društvo kao cjelinu, predstavlja osnov za raspored po obračunskim jedinicama. Raspored mase po obračunskim jedinicama vrši se po procentualnom učešću osnovica za korekciju obračunskih jedinica u osnovici za korekciju na nivou Društva. Na osnovu podataka o izvršenju normi utvrđuje se iznos norme za svaku obračunsku jedinicu, s tim da se za obračunske jedinice „Standard i usluge“ i „Direkciju“ norme ne obračunavaju. Raspoloživa masa po obračunskim jedinicama, umanjena za iznos norme, te podijeljena sa osnovicom za korekciju predstavlja koeficijent korekcije obračunske jedinice. Primjenom koeficijenta korekcije na osnovicu za korekciju dobiva se masa koja zajedno sa masom prve faze obračuna čini neto plaću te obračunske jedinice. Na osnovu konačnog obračuna plaća izračunava se prosječna plaća obračunskih jedinica i Društva kao cjeline.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH¹⁰ u članu 50. propisano je linearno povećanje plaća u neto iznosu od 230 KM svakom radniku na mjesečnom nivou proporcionalno izrađenim satima u tom mjesecu. Uprava Društva je 15. 7. 2022. godine donijela Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o radu, usklađen sa navedenim.

Plaća ravnatelja i izvršnih ravnatelja Društva utvrđena je Odlukom Nadzornog odbora i reguliše se ugovorom uz saglasnost Vlade FBiH i resorno nadležnog ministarstva, sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.¹¹ Mjesečna neto plaća ravnatelju utvrđena je u visini pet prosječnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, Izvršnom ravnatelju za tehničke poslove u visini 4,7, a ostalim izvršnim ravnateljima 4,2 prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Tako utvrđene plaće uvećavaju se za iznos minulog rada, što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim poduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH.

Revizijom je obuhvaćen obračun i isplata plaća i naknada za svibanj, kolovoz i prosinac 2022. godine. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na podatke za obračun plaće, ugovore o radu, evidenciju radnog vremena (ših liste) i pojedinačne platne liste zaposlenika konstatirali smo da se obračun plaća vrši sukladno zakonskim i pod zakonskim aktima. Prisustvo na poslu evidentira se na ših listama koje se vode po službama, sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.

Najviša isplaćena neto plaća je plaća ravnatelja u iznosu od 6.557 KM, a najniža 543 KM (plaća čistača poslovnih prostorija), dok je prosječna neto plaća iznosila 1.323 KM.

Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH definirano je puno radno vrijeme od 40 sati tjedno i odmor u tijeku rada u trajanju od 30 minuta koji se ne uračunava u radno vrijeme. Pravilnikom o radu i Odlukom o rasporedu radnog vremena u Društvu utvrđen je početak i završetak radnog vremena u trajanju od 8 sati i to: prva smjena od 7h do 15h, druga smjena od 15h do 23h i treća smjena od 23h do 7h i utvrđeno je pravo korištenja odmora u tijeku radnog dana u trajanju od 30 minuta, koje se uračunava u radno vrijeme. Kolektivnim ugovorom predviđen je izuzetak koji se odnosi na radnike koji rade u podzemnoj i površinskoj eksploataciji u tri smjene i na radnim mjestima gdje se rad ne može prekidati zbog sigurnosti i prirode tehnološkog procesa. Smjenskim radom u smislu ovog Kolektivnog ugovora smatra se rad koji traje 24 sata neprekidno, a odvija se u tri smjene. Ostvareni sati rada po ovom osnovu evidentiraju se kao redovni sati rada do mjesečnog fonda radnih sati. Vrijeme trajanja odmora u tijeku rada u ovom slučaju može biti podijeljeno u više kratkih pauza, s tim da ukupna pauza ne može iznositi više od 30 minuta.

S obzirom na to da je Društvo po organizacionoj i tehnološkoj strukturi složen sustav i ima organizacione jedinice čiji rad nije organiziran u smjenama, a traje od 7h do 15h, potrebno je za te jedinice usuglasiti radno vrijeme i odmor u tijeku rada u trajanju od 30 minuta, sukladno članku 44. Zakona o radu i članu 26. navedenog Kolektivnog ugovora.

Preporuka:

- ***odluku o radnom vremenu, za organizacijske jedinice u kojima rad nije organiziran u smjenama, uskladiti u dijelu rasporeda i korištenja odmora u tijeku rada sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH.***

Prema prezentiranim podacima Ekonomsko finansijskog sektora, tijekom godine Društvo je imalo **formiranih 46 komisija po raznim osnovama. Izdaci za rad u komisijama** iskazani su u iznosu od 115.868 KM, a naknade su isplaćivane na osnovu Odluke ravnatelja, sukladno Pravilniku o novčanim naknadama za povremene poslove.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 39/22

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su Komisije formirane za obavljanje redovnih poslova za koje su sistematizirana radna mjesta kao što su komisije za: utvrđivanje odgovornosti radnika za povredu radne obveze (10.350 KM), provođenje postupaka javnih nabavki (9.850 KM), za izrade izmjene i dopune pravilnika o radu (2.150 KM), za utvrđivanje novčane naknade, izgublenu dobit, nematerijalnu štetu i troškove liječenja (5.500 KM), za usklađivanje pravilnika o zaštiti na radu i zaštiti životne sredine (3.500 KM), za praćenje bolovanja radnika (2.600 KM), za ispraćaj radnika umirovljenih u 2022. godini (2.250 KM) i dr. U komisijama su imenovani uglavnom isti zaposlenici tijekom cijele godine. Naknada za rad u komisiji (nakon dostavljenog izvješća o radu) isplaćivana je od 100 KM do 300 KM po članu komisije. Sukladno zakonskim propisima izvršen je obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa, a naknada je teretila troškove plaća i isplaćivana je kao sastavni dio plaće.

Preporuka:

- *preispitati opravdanost isplate naknada za rad u komisijama za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta i čine redovnu djelatnost Društva.*

Troškovi ostalih primanja naknada i ostalih materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 19.252.081 KM, a najvećim dijelom odnose se na:

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 9.937.505 KM, a isplaćuju se na osnovu Odluke o utvrđivanju vrijednosti toplog i hladnog obroka u tijeku rada i novčane naknade u iznosu od 14 KM. Iznos od 10 KM uplaćuje se na tekuće račune, dok iznos od 4 KM sa uključenim PDV-om, uplaćuje se na elektronske kartice za plaćanje toplog obroka u restoranima Društva. Na iznos naknade za topli obrok koji prelazi neoporezivi iznos Društvo obračunava i plaća poreze i doprinose.

Naknade za prijevoz na posao i sa posla iskazane su u iznosu od 2.696.556 KM, a obračunavaju se sukladno Pravilniku o radu. Društvo organizuje prevoz radnika na posao i sa posla. Visinu participacije organiziranog prevoza radnika u cijeni mjesečne karte za prevoz na rad i sa rada utvrdila je Uprava Društva posebnom odlukom.

Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres) u 2022. godini iskazana je u iznosu od 1.397.522 KM, a isplaćen je za 2.896 zaposlenika u iznosu od po 498 KM, sukladno Odlukama ravnatelja Društva i Pravilnika o radu. Isplata regresa izvršena je u tri dijela, linearno u ukupnom iznosu od 50% prosječne tromjesečne neto plaće ostvarene u FBiH. Isplata regresa definirana je Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH (dalje: Kolektivni ugovor), koji propisuje da radnici imaju pravo na regres, bez navođenja ograničenja u dijelu ostvarenog pozitivnog rezultata poslovanja u prethodnoj godini. Ističemo da je Društvo iskazalo gubitak u visini od 7.931.834 KM, a poslovalo je sa gubitkom i prethodne godine (7.931.834 KM), ima poteškoće sa likvidnosti zbog čega se ne izmiruju redovno obaveze za poreze i doprinose na plaće i obaveze prema dobavljačima.

Naknade za otpremnine prilikom odlaska u mirovinu iskazane su 1.271.010 KM, a obračunate su za 129 zaposlenika u visini od šest prosječnih plaća radnika ostvarenih u prethodnom tromjesečju ili u visini iznosa šest prosječnih plaća u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, ovisno što je povoljnije, a sukladno Pravilniku o radu i Kolektivnom ugovoru.

Izdaci povodom dana rudara iskazani su u iznosu od 1.051.661 KM. Sukladno Pravilniku o radu i Kolektivnom ugovoru sukladno, a na osnovu Odluke Uprave Društva od 16. 12. 2022. godine za sve zaposlenike isplaćena je jednokratna naknada u visini od 341,70 KM (ukupno isplaćeno 979.996 KM), te određenim zaposlenicima sukladno Odluci o dodjeli počasnih zvanja (zaslužni član Društva) naknada u iznosu od 1.000 KM i 500 KM (ukupno isplaćeno 71.665 KM).

Pomoći za liječenje, smrtne slučajeve i ostale pomoći iskazane su u iznosu od 2.602.501 KM, a najvećim dijelom odnose se na Ostale izdatke za materijalna prava zaposlenih – jednokratna pomoć radnicima uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena u iznosu od 2.065.500 KM, a isplaćena je na osnovu Odluke ravnatelja od 30. 9. 2022. godine u iznosu od 750 KM po zaposlenom, pozivajući se na Uredbu Vlade FBiH o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.¹²

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 55/22

Na osnovu svega navedenog, Društvo je tijekom godine pored linearnog povećanja plaće po Kolektivnom ugovoru, isplate jednokratne pomoći uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena, isplate nagrade povodom Dana rudara, isplatilo i regres za godišnji odmor iako je u prethodnoj godini poslovalo s gubitkom, te isplaćivalo naknade po osnovu članstva u komisijama za poslove koji su sistematizirani. Također, polazište za utvrđivanje iznosa koji se isplaćuje za plaće, te primjena koeficijenta korekcije na osnovicu zavisi od ukupnog poslovnog rezultata Društva, sukladno Pravilniku o radu, čemu Društvo nije davalo na značaju, budući da je poslovalo sa gubitkom. Navedeno je imalo za posljedicu značajno povećanje na poziciji bruto plaća u odnosu na 2021. godinu u iznosu od 9.826.619 KM.

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su u iznosu od 135.378 KM i najvećim dijelom odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora (64.781 KM) i članovima Odbora za reviziju i Odjela za unutarnju reviziju (51.508 KM), naknade ostalih komisija (17.764 KM), sa pripadajućim porezima i doprinosima.

Na osnovu člana 9. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, ravnatelj donosi Nalog o isplati naknade za rad punomoćnicima za prisustvovanje na sjednicama u visini od 300 KM po održanoj sjednici.

Naknada predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se u visini od 1,6 prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a članovima 80% od iznosa mjesečne naknade predsjednika, što je sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.¹³

Naknada članovima Odbora za reviziju utvrđena je Odlukom Skupštine Društva od 29. 6. 2020. godine, i to za predsjednika Odbora iznos od jedne prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, dok je za članove utvrđen iznos od 80% mjesečne naknade predsjednika. Ravnatelju Odjela za unutarnju reviziju, sukladno Odluci Odbora za reviziju, utvrđena je mjesečna naknada u iznosu od jedne prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Uvidom u dokumentaciju na temelju koje je izvršen obračun i isplata naknada članovima odbora i komisija utvrdili smo da su one izvršene sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl. iskazani su u iznosu od 17.764 KM, a odnose se na naknade po osnovu Ugovora o djelu najčešće za poslove: stručni tim za obavljanje sistematskog pregleda i ocjeni sposobnosti radnika, tehnički pregled dalekovoda, tehnički pregled sistema telemetrijskog nadzora i upravljanje dijelom tehnološkog procesa, praktična nastava i provjera znanja novih članova čete za spašavanje, rukovanje i održavanje izolacionog aparata, provjera znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara i sl.

6.1.2.7 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 11.425.635 KM, a odnose se na ispravku vrijednosti građevina (577.457 KM), postrojenja i opreme (10.791.568 KM) i nematerijalne imovine (56.610 KM) za revidiranu godinu. Obračun amortizacije vrši se linearnom metodom, primjenom stopa amortizacije utvrđenih Internom nomenklaturom sredstava za obračun amortizacije.

6.1.2.8 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 3.946.149 KM, a u najvećem dijelu odnose se na usluge održavanja (2.054.702 KM), troškove ostalih usluga (1.006.730 KM) i troškove transportnih usluga (371.111 KM).

¹³„Sl. novine FBiH“, br. 12/09

Usluge održavanja u iznosu od (2.054.702 KM) odnose se na troškove tekućeg održavanja postrojenja i opreme (1.840.751 KM) i usluge investicionog održavanja (143.289 KM). Usluge održavanja postrojenja i opreme izvršene su na osnovu zaključenih ugovora nakon provedenih procedura javnih nabavki, a prema ostvarenom prometu tijekom 2022. godine u najvećem dijelu od Elektroremont d.d Banovići (879.108 KM), Banstroj d.o.o. Banovići (356.260 KM), Autohladnjak Gabeljić d.o.o. Vogošća (111.920 KM).

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 1.006.730 KM, u najvećoj mjeri odnose se na komunalne i ostale usluge (548.214 KM), zdravstvene (274.386 KM) i ostale usluge (179.009 KM).

Transportne usluge iskazane su u iznosu od 371.111. KM, a odnose se na usluge kamionskog prevoza jalovine iz kruga separacije i taloga iz taložnih bazena (146.344 KM) i usluge transporta rudarske mehanizacije prikolicom minimalne nosivosti 40 tona (224.768 KM). Navedene usluge realizovane su temeljem ugovora zaključenih sa dobavljačima „SM Transkop“ d.o.o. Banovići (za prevoz jalovine) i sa konzorcijem „SM Transkop“ d.o.o. Banovići i „Harmeli“ d.o.o. Banovići (transport mehanizacije) nakon provedenih otvorenih postupaka nabavke. Ugovorom za angažiranje kamiona za prevoz taloga i jalovine utvrđena je jedinična cijena u iznosu od 3,6963 KM po toni prevezenog materijala.

U odabranom uzorku faktura utvrdili smo da se vaganje kamiona vrši prilikom svakog utovara. Uz fakture su priloženi vagarski listovi sa iskazanom neto i bruto masom kamiona, kao i razlikom koja je osnov za fakturiranje usluge prevoza. U odabranom uzorku nisu utvrđene nepravilnosti.

6.1.2.9 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 5.209.692 KM, a u najvećem dijelu odnose se na troškove: poreza, naknada i taksi (1.654.905 KM), naknada za koncesiju (1.535.653 KM), rudarske štete (471.760 KM), premije osiguranja (416.908 KM), poštanskih i telekomunikacijskih usluga (167.066 KM), reprezentacije (129.480 KM), platnog prometa (96.903 KM) i članskih doprinosa i sličnih obveza (48.806 KM). U uzorkom obuhvaćenoj dokumentaciji nisu utvrđene nepravilnosti.

6.1.2.10 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani u iznosu od 2.323.301 KM odnose se na troškove materijala i rezervnih dijelova u Organizacionoj jedinici „Podzemna eksploatacija uglja“ nastale u periodu od travnja 2021. godine uslijed požara koji se dogodio u ožujku 2021. godine, a sukladno Odluci Uprave Društva od 13. 10. 2021. godine. Naime, ovom Odlukom utvrđeno je da se troškovi materijala i rezervnih dijelova za sanaciju jame, knjigovodstveno evidentiraju na odgovarajućem kontu troškova u periodu od godinu dana počev od prvog mjeseca nakon uspostavljanja procesa proizvodnje u jednakim mjesečnim iznosima. Tijekom 2021. godine ova ulaganja knjigovodstveno su bila evidentirana na poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, te su nakon uspostavljanja proizvodnje u OJ Podzemna eksploatacija, a na osnovu Odluke Uprave tijekom 2022. godine ovi troškovi u jednakim mjesečnim iznosima teretili rashode perioda, te ova ulaganja nisu uticala na povećanje imovine.

6.1.2.11 Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazani su u iznosu od 1.394.512 KM, a odnose se na kamate po kreditima banaka (1.247.663 KM) i kamate po sudskim presudama (146.264 KM).

6.1.3 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima za 2022. godinu iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 7.931.834 KM, a u prethodnoj godini u iznosu od 7.573.255 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat s obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, što ima za posljedicu da su sredstva i finansijski rezultat za 2022. godinu precijenjeni (točka 6.2.1.1 Izvješća);
- nije vrednovalo zalihe sirovina materijala iskazanih u iznosu od 40.865.455 KM sukladno zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe. Efekte na finansijska izvješća nismo mogli kvantificirati (točka 6.2.2.1 Izvješća);
- za potraživanja koja datiraju iz ranijeg razdoblja, a za koja je nastupila apsolutna zastara u iznosu najmanje od 16.863.850 KM, nije izvršena ispravka vrijednosti na teret rashoda sukladno odredbama MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. To za posljedicu ima pogrešna prikazivanja imovine i kapitala u finansijskim izvješćima tekuće, a i ranijih godina (točka 6.2.2.4 Izvješća);
- nije izvršilo rezerviranja za pokrenute sudske sporove u iznosu od najmanje 438.721 KM sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, što je imalo utjecaja na iskazani finansijski rezultat (točka 9.1 Izvješća).

6.2 BILANCA STANJA – IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine Društva na datum bilance iskazana je u tabeli:

KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
DUGOROČNA IMOVINA	151.331.859	160.838.288
Nekretnine, postrojenja i oprema	148.175.951	157.523.287
Nematerijalna imovina	1.133.900	1.190.510
Ulaganja u zajedničke poduhvate	1.662.000	1.662.000
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	21.676	42.825
Ostala imovina i potraživanja	338.332	419.666

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme i njihove promjene u tijeku godine (nabavke, otpis, amortizacija, rashodovanje) daje se u tabeli:

Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transport. sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
Nabavna vrijednost							
na 1. 1. 2022.	31.096.091	177.980.080	339.579.333	8.761.450	7.764.449	69.746.533	634.927.936
Direktna povećanja	105.499	543.237	2.769.240	105.189	220.785	2.021.820	5.765.770
Prenos sa pripreme						(3.727.638)	(3.727.638)
Otuđenje, rashodov	(16.443)		(294.638)	(23.989)	(20.637)		(355.707)
Ostalo							0
na 31. 12. 2022.	31.185.147	178.523.317	342.053.935	8.842.650	7.964.597	68.040.715	636.610.361
Amortizacija							
na 1. 1. 2022.		165.505.336	296.353.735	8.245.248	7.300.330		477.404.649
Amortizacija		577.457	10.446.965	154.547	190.056		11.369.025

Otuđenje, rashodov			(294.638)	(23.989)	(20.637)		(339.264)
Ostalo							0
na 31. 12. 2022.	0	166.082.793	306.506.062	8.375.806	7.469.749	0	488.434.410
Neto knjigovodstvena vrijednost							
na 1. 1. 2022.	31.096.091	12.474.744	43.225.598	516.202	464.119	69.746.533	157.523.287
na 31. 12. 2022.	31.185.147	12.440.524	35.547.873	466.844	494.848	68.040.715	148.175.951

Zemljište iskazano u iznosu od 31.185.147 KM odnosi se na 2.075,82 ha za 2.340 parcela na deset katastarskih općina i u zemljišnim knjigama vodi se sa pravom raspolaganja, odnosno trajnim pravom korištenja. Povećanje u iznosu od 105.499 KM odnosi se na ekspropirano zemljište od fizičkih lica, dok smanjenje od 16.443 KM predstavlja razliku vrijednosti zamijenjenih zemljišnih parcela prema notarski obrađenom Ugovoru o zamjeni nekretnina od 10. 6. 2022. godine.

Građevinske objekte čine: zgrade uprave i administracije, radionice, hale, rudarski objekti, mostovi, objekti željezničkog saobraćaja (pruge, kolosijeci, skretnice), zgrada hotela Zlaća, Radničkog doma. Povećanje u iznosu od 543.264 KM odnosi se na izgradnju objekata za prikupljanje površinskih voda (247.376 KM), prečistač sanitarno fekalnih voda (92.628 KM) i dalekovoda na površinskom kopu „Grivice“ (89.804 KM), a izvršeno je temeljem ugovora zaključenih sa dobavljačima izabranim otvorenim postupcima nabave u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Postrojenja i opremu čine oprema za obavljanje proizvodne djelatnosti, oprema za obavljanje administrativnih poslova i oprema za ugostiteljstvo. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 2.769.240 KM, odnosi se najvećim dijelom na ugrađeni dizel motor u kamion damper (600.000 KM), izrađenu trodijelnu lučnu podgradu (561.387 KM), nabavku rovokopača gusjeničara (330.210 KM), kompresorske stanice sa dva kompresora, dva sušača zraka i jednom posudom za komprimirani zrak (188.900 KM), dva kompresora (170.000 KM), dvolančani grabuljasti transporter (157.958 KM) i drugo. Smanjenje u iznosu od 294.638 KM odnosi se na isknjiženu opremu koja je usljed dotrajalosti rashodovana na osnovu odluka Uprave Društva.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj odnose se na mjerne, kontrolne i specijalne aparate, vatrogasnu opremu i ostalu opremu za zaštitu i kancelarijski namještaj. Povećanje vrijednosti u iznosu od 105.189 KM najvećim dijelom odnosi se na nabavku tri visokotlačna čistača toplom vodom (21.898 KM). Smanjenje u iznosu od 23.989 KM odnosi se na rashodovana i otpisana sredstva na osnovu Zapisnika i Odluka.

Transportna sredstva odnose se na putničke automobile, autobuse, kamione, teretna i vučna vozila i ostala transportna sredstva. Direktna povećanja na poziciji transportnih sredstava u iznosu od 220.785 KM odnose se na nabavku terenskih vozila (dva autobusa i tri putnička) od „Lada auto“ d.o.o. Banja Luka nakon provedene procedure otvorenog postupka nabavke. Smanjenje u iznosu od 20.637 KM odnosi se na rashodovanje vozila combo na osnovu Zapisnika i Odluke iz aprila 2022. godine.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 68.040.715 KM, a odnose se na građevine (11.260.304 KM) i opremu (56.419.921 KM) u pripremi. Najznačajnije investicije u tijeku odnose se na:

Transportni sistem jalovine na površinskom kopu Turija, projekat koji je započet 1986. godine, te je uslijed ratnih dejstava prekinuta nabavka i izgradnja. Društvo je 2018. godine zaključilo Ugovor o reviziji, nabavci i montaži transportnog sistema za otkrivanje na površinskom kopu Turija sa konzorcijem TTU energetik d.o.o. Tuzla, Deling d.o.o. Tuzla, Rudarski institut d.d. Tuzla i FTT WOLBROM Poljska, nakon kojeg je određeni dio transportnog sistema montiran, a do okončanja revizije preostalo je povezivanje između transportnog sistema i odlagača za odlaganje otkrivke kako bi se transportni sistem stavio u funkciju. Od ukupno iskazanog iznosa materijalnih sredstava u pripremi (građevina i opreme) na transportni sistem jalovine na površinskom kopu Turija odnosi se iznos od 51.383.626 KM (građevinski objekti u izgradnji od 417.393 KM, oprema od 10.596.926 KM, revizija nabavka i montaža od 11.829.037 KM, vezni transporter za otkrivanje od 4.265.200 KM, odlagač od 14.304.065 KM i drobilice od 9.971.005 KM).

S obzirom na to da je određeni iznos investicija u transportni sistem jalovine na površinskom kopu Turija iskazan još od prije 30 godina, te da je prilikom montaže i demontaže došlo do promjene činjeničnog stanja, a nikad nije urađena procjena cjelokupnog sustava s ciljem točnog iskazivanja vrijednosti izvršenih ulaganja, ne možemo potvrditi da je Društvo postupilo sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH. Navedeno može imati za posljedicu da je vrijednost investicije umanjena, odnosno da su sredstva i financijski rezultat za 2022. godinu precijenjeni. Na navedeni problem ukazivano je i u izvješćima popisnih komisija.

Pripremni radovi na izgradnji Termoelektrane Banovići Blok 1 – 350 MW (u daljem tekstu: TE) iskazani su u iznosu od 6.830.588 KM, a odnose se na projekt započet 4. 2. 2008. godine, kada je Nadzorni odbor Društva donio Odluku o usvajanju elaborata „Osnovni koncept dugoročnog razvoja RMU „Banovići“ kao integralnog energetskog objekta Rudnika i Termoelektrane Banovići“, kojim je definisana izrada investiciono-tehničke dokumentacije za izgradnju TE. Za realizaciju projekta osiguran je kredit u vrijednosti od 85% investicije sa Industrial and Comercial Bank of China i parafiran ugovor 3. 7. 2017. godine u ukupnoj vrijednosti od 415.564.028,90 EUR-a sa rokom otplate 11 godina uz grace period od 4 godine u jednakim polugodišnjim ratama uz kamatnu stopu 2,2% + EURIBOR i naknadu za odobrena, a neiskorištena sredstva od 0,9 % godišnje. Finansiranje preostalih 15% investicije bilo je planirano kreditnim zaduživanjem kod komercijalnih banaka u zemlji koje nije obezbijeđeno. Za ugovore sa izvođačem radova kao i za kreditna zaduženja zahtijevana je garancija Vlade FBiH, koja nije osigurana, a koja je preduvjet zaključenju konačnog Ugovora sa izvođačem radova i konačnih ugovora o kreditnom zaduživanju. Uložena sredstva za realizaciju ovog projekta osigurana su iz vlastitih sredstava Društva u prethodnim godinama, a kako nije dobivena garancija Vlade FBiH prekinuta je realizacija ovog projekta. **Ni u ovom slučaju Društvo nije izvršilo analizu izvršenih ulaganja u ovaj projekt, prije svega jer ni u ovoj kao ni prethodnih godina nije bilo aktivnosti na realizaciji ove investicije. Društvo je trebalo procijeniti je li zbog ovih okolnosti došlo do umanjenja vrijednosti investicije, sukladno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH. Navedeno može imati za posljedicu da je vrijednost investicije umanjena, odnosno da su sredstva i financijski rezultat za 2022. godinu precijenjeni.**

Pripremni radovi na izgradnji Tvornice cementa Banovići iskazani su u iznosu od 856.955 KM, a odnose se na projekt za koji je Uprava Društva 18. 2. 2016. godine, uz saglasnost Nadzornog odbora, donijela Odluku o proglašenju projekta Tvornice cementa Banovići od strateškog značaja za Društvo. Navedenom Odlukom definisano je da će se formirati novo poduzeće Tvornica cementa Banovići, koje će se izgraditi na zemljištu Društva, a kao sirovinu koristit će laporac, krečnjak i otpad od sitnog uglja Društva, što će biti priznato kao učešće u kapitalu novog Društva. Društvo je započelo pripremne radove na izgradnji Tvornice cementa Banovići, **bez prethodno dobivene suglasnosti Skupštine Društva, što nije sukladno članku 234. Zakona o privrednim društvima.**

Društvo je uradilo određene studije, idejne projekte Tvornice cementa, također pribavilo je značajan broj dozvola i saglasnosti. Uredbom o pravilima promjene strukture kapitala po osnovu zajedničkog ulaganja¹⁴ utvrđeno je da postupak prikupljanja ponuda (tender) za zajedničko ulaganje provodi Agencija za privatizaciju i da ona donosi odluku o proglašenju najpovoljnijeg ponuđača. Društvo se dopisom od marta 2018. godine obratilo Agenciji za privatizaciju kojim je tražilo mišljenje vezano za primjenu navedene Uredbe, prije svega imajući u vidu da je Društvo već duže vrijeme radilo na stvaranju tehničkih, ekonomskih i pravnih pretpostavki za realizaciju projekta izgradnje Tvornice cementa, te da je provelo aktivnosti na izradi Investiciono-tehničke i okolinske dokumentacije i pribavljanju dozvola i saglasnosti, s ciljem da definira naredne korake u pogledu realizacije projekta.

¹⁴ "Sl. novine FBiH", br. 73/06

Odgovor nije dobiven od Agencije za privatizaciju, a prema obavijesti Federalnog ministarstva prostornog uređenja od 5. 10. 2017. godine odbačen je ponovljeni zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti, a u dopisu je između ostalog navedeno da je projekat izgradnje Tvornice cementa u Banovićima svojom tehnologijom i planiranim sadržajima, te potrebnom infrastrukturom u potpunosti ovisan i oslanja se na kompleks TE Banovići, te mogućnost izgradnje Tvornice cementa otvara se tek po utvrđivanju svih uvjeta kojima će se potvrditi mogućnost izgradnje i funkcioniranja termoenergetskog postrojenja TE Banovići. **Prema Izjavi Uprave od 13. 1. 2023. godine, Društvo nije poduzimalo nikakve aktivnosti kako bi se osigurali uvjeti za realizaciju navedenog projekta, niti je izvršilo procjenu na umanjenje vrijednosti imovine sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortiziraju i minimalne stope amortizacije“, a koje su prema Zakonu o porezu na dobit priznate kao porezno dopustiv rashod. Primijenjene stope amortizacije date su u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Koncesije	30	3,33
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	20 – 10	5 - 10
Postrojenja i oprema	20 - 6,66	5 - 15

Umanjenje vrijednosti sredstava nije izvršeno na datum bilance, nije vršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Člancima 27. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su subjekti od javnog interesa obvezni, po potrebi i u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine, obveza i/ili kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvješće o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Cilj procjene je utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacijsku i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, sukladno pravilima struke. Također, sukladno MRS-u 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 51., Društvo je trebalo preispitati ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom na kraju svake financijske godine.

S obzirom na to da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilanci stanja Društva, a određena datira iz dosta ranijeg razdoblja, pa iziskuje značajna redovna ulaganja s ciljem održavanja korisnog vijeka uporabe, te da Društvo nije izvršilo procjenu vrijednosti imovine kojom raspolaže, kao i investicija u tijeku, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva (transportnog sustava jalovine na površinskom kopu Turija, Termoelektrana Banovići i izgradnja Tvornice cementa Banovići), ne možemo potvrditi da je knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 148.175.951 KM realna, jer se ona može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Zakona, Standarda i Računovodstvenih politika Društva. U okviru navedene imovine na investicije u tijeku odnosi se najmanje 59.071.169 KM, na kojima nije bilo promjena u 2022. godini, kao ni prethodnih godina, od kojih je najznačajnija investicija Transportni sistem jalovine 51.383.626 KM koji je započet još 1986. godine.

Preporuka:

- **na datum bilance vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama Društva.**

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ima uspostavljenu bazu podataka o zemljištu i građevinskim objektima sa kojima raspolaže. Komisija za popis zemljišta i fiksnih građevinskih objekata sačinila je bazu podataka na osnovu zemljišno knjižnih izvadaka. Utvrđena je ukupna površina zemljišta iznosi 2.075,82 ha i vodi se sa pravom raspolaganja, korištenja i upravljanja u korist Društva, s tim da ovaj podatak nije konačan iz razloga što nisu obrađeni svi zemljišnoknjižni ulošci. Rad komisije nije okončan u dijelu utvrđivanja vrijednosti i uspoređivanja stanja u gruntu i katastru svih ekspropiriranih parcela u periodu od 1999. do kraja 2020. godine.

Preporuka:

- ***okončati aktivnosti vezane za osiguranje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.***

Hipoteke i založno pravo

Prema prezentiranim podacima Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom procijenjene vrijednosti u iznosu od 109.701.461 KM, jer predstavlja kolateral koji služi kao jamstvo do izmirenja kredita komercijalnim bankama u cijelosti.

6.2.1.2 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazana je u iznosu od 1.416.950 KM, a odnosi se na koncesiju (pravo na eksploataciju mrkog uglja) za površinsku i jamsku eksploataciju uglja unutar granica eksploatacijskog polja na području općina Banovići, Lukavac i Živinice ukupne površine 5.650,20 ha. Ugovor o koncesiji zaključen je 21. 12. 2012. godine i Aneks ugovora 10. 5. 2019. godine sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva Tuzlanskog kantona na period od 30 godina uz jednokratnu naknadu za dodijeljenu koncesiju u iznosu od 1.700.000 KM, koja je plaćena u 24 jednake mjesečne rate zaključno sa 31. 12. 2014. godine. Društvo je, na preporuku eksterne revizije, navedeni iznos uplaćene jednokratne naknade evidentiralo na poziciji nematerijalnih sredstava, uz obračun amortizacije na period od 30 godina. Ugovorom je utvrđena i tekuća koncesijska naknada za eksploataisanu količinu mrkog uglja u iznosu od 1 KM/t otkopanog uglja.

6.2.1.3 Ulaganja u zajedničke poduhvate

Ulaganja u zajedničke poduhvate u iznosu od 1.662.000 KM odnose se na učešće u kapitalu Tvornice transportnih uređaja energetik d.o.o. Tuzla, na osnovu Odluke o osnivanju ovog poduzeća od 10. 10. 2016. godine, zajedno sa JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, kojom je definirano da Društvo učestvuje sa 20 % vlasništva.

6.2.1.4 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Na ovoj poziciji iskazane su izdate obveznice Vlade FBiH po osnovu ratnih potraživanja za danu opremu u iznosu od 117.549 KM, za koje se svake godine vrši usklađivanje nominalne vrijednosti sa tržišnom vrijednosti postignutoj na berzi vrijednosnih papira prema podacima Sarajevske berze – burze „SASE“ d.d. Sarajevo, tako da vrijednost na 31. 12. 2022. godine iznosi 21.676 KM.

6.2.1.5 Ostala imovina i potraživanja

Ostala imovina i potraživanja iskazana je u iznosu od 338.332 KM, a odnosi se na potraživanja za bolovanja preko 42 dana od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (211.726 KM) prema sporazumu iz 2015. godine i razgraničene troškove kamata po kreditu Mitsubusi bank Japan (126.607 KM).

6.2.2 Kratkoročna imovina

Na datum bilance, u financijskim izvješćima iskazana je sljedeća kratkoročna imovina: **KM**

	31.12.2022.	31.12.2021.
KRATKOROČNA IMOVINA	80.041.482	71.668.291
Zalihe	48.074.353	40.562.142
Potraživanja od kupaca	12.680.079	8.831.027
Ostala financijska imovina po amortiziranom trošku	20.000	0
Potraživanja po financijskim najmovima	1.063	1.063
Novac i novčani ekvivalenti	1.257.893	4.614.232
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	18.008.094	17.659.827

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilance iskazane su sljedeće zalihe: **KM**

	31.12.2022.	31.12.2021.
ZALIHE	48.074.353	40.562.142
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	41.583.160	33.639.302
Gotovi proizvodi	6.263.232	6.708.038
Roba	182.794	147.199

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su u iznosu od 41.583.160 KM. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se Zalihe vode po prosječnim nabavnim cijenama, te da se za sitan inventar i autogume koristi metodu 100% otpisa. Društvo ne vodi ročnu strukturu zaliha, niti je na datum bilance vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova sukladno zahtjevima MRS-a 2 - Zalihe.

Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu od 40.865.455 KM, a uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je tijekom godine izvršena nabava sirovina i materijala u iznosu od 58.188.529 KM, a utrošeno je 50.327.286 KM, zbog čega ne možemo potvrditi da li na zalihama ima sirovina i materijala koji su neupotrebljivi i zastarjeli, s obzirom na to da je tokom godine bilo značajnog povećanja zaliha. Revizijom smo utvrdili da je nakon obavljenog godišnjeg popisa zaliha u skladištima utvrđen višak nafte u iznosu od 66.342 KM, i knjigovodstveno je evidentiran kao višak u korist prihoda.

S obzirom na to da Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, niti je utvrđena njihova neto nadoknativa vrijednost na datum bilance sukladno zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, po kojem se zalihe vrednuju prema trošku ili neto nadoknativoj vrijednosti, zavisno od toga koja je niža, ne možemo utvrditi efekte na koje bi navedeno usklađivanje imalo. Također, Računovodstvenim politikama Društva nije predviđena obveza usklađivanja zaliha sukladno MRS-u 2 – Zalihe.

Gotovi proizvodi iskazani su iznosu od 6.263.232 KM, a odnose se na zalihe iskopanog mrkog uglja na depou Separacije. Popis zaliha mrkog uglja izvršen je geodetskim mjerenjem kojim je utvrđena kubikaža (70.618,27 m³) na koju je primijenjen koeficijent 1,38, te je utvrđen manjak zaliha od 163,67 tona. Utvrđeni manjak je, prema obrazloženju, rezultat tehnike mjerenja odnosno stanje po popisu utvrđeno je geodetskim mjerenjem (97.453,21 tona), dok se deponiranje uglja na depo utvrđuje u tonama na osnovu istovarenih vagona uglja. Utvrđeni manjak knjigovodstveno je evidentiran po prosječnoj cijeni koštanja od 64,269123 KM/t, ukupne vrijednosti u iznosu od 10.519 KM na teret rashoda izvještajnog perioda. Računovodstvenim politikama Društva prihvaćen je sustav obračuna ukupnih troškova za obračun cijene koštanja proizvodnje, ali nije detaljno utvrđen. Obračun cijene koštanja deponiranog uglja vrši se na način da se troškovi za određeni mjesec podijele sa ukupnom toplotom prodanog uglja u tom mjesecu kako bi se dobila cijena po gigadžulu (GJ) toplotne energije. Tako dobivena cijena po GJ množi se sa toplotnom vrijednošću deponiranog uglja i dobiva se cijena koštanja po toni uglja. Ukupna vrijednost dobiva se množenjem cijene po toni i količine deponiranog uglja.

Troškovi uzeti za obračun cijene koštanja dobiveni su na način da su ukupni troškovi umanjeni za troškove organizacione jedinice Standard i usluge i Direkcija, pri čemu je tom iznosu dodano 20% troškova plaća Direkcije. Tako dobiveni troškovi podijeljeni su sa ukupnom proizvedenom količinom uglja u tekućoj godini izraženoj u tonama i dobivena je cijena koštanja, koja je u 2022. godini iznosila 64,269123 KM/t. U izvješću o poslovanju prosječna prodajna cijena uglja iskazana je u iznosu od 103,41 KM/t. U tijeku 2022. godine na depo je zaprimljeno 114.335 tona, a sa depoa je isporučeno 146.218,87 tona uglja. **Društvo ne raspolaže točnim podacima o količini zaprimljenog uglja na Separaciju već se ona uzima kao prosječna veličina po vagonu zaprimljenog uglja. S obzirom na to da ne postoje mjerenja količine, niti na podzemnoj niti na površinskoj eksploataciji, ne možemo potvrditi da su zaprimljene količine točne, budući da Društvo nema pouzdanu informaciju o količini iskopanog uglja, što je šire pojašnjeno u točki 6.1.1 Izvješća.**

Zalihe robe iskazane su u iznosu od 182.794 KM, a odnose se na zalihe prehrambenih artikala i pića u restoranima društvene ishrane i u restoranu Radnički dom i hotelu Zlaća.

Dati avansi iskazani u iznosu od 45.167 KM, najvećim dijelom (43.957 KM) odnose se na unaprijed plaćene obveze prema Općini Banovići po Ugovoru o sufinansiranju projekta „Izgradnja kolektora na rijeci Litvi“ iz 2009. godine, gdje je Društvo učestvovalo u sufinansiranju navedenog projekta, kao zainteresirana strana, s ciljem dugoročnog rješavanja parking prostora za svoje potrebe. Društvo je u 2015. godini uplatilo iznos od 200.000 KM, koje se kompenzira sa troškovima parking prostora do iskorištenja uplaćenih sredstava.

Preporuka:

- **izvršiti procjenu umanjenja vrijednosti zaliha materijala i rezervnih dijelova, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.**

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 12.680.079 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu isporučenog uglja kupcima u zemlji u iznosu od 12.315.223 KM i kupcima u inozemstvu u iznosu od 364.856 KM.

Potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 12.315.223 KM u najvećoj mjeri odnose se na: JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo (10.879.721 KM), „Sisecam soda Lukavac“ d.d. Lukavac (836.860 KM), JP „Toplana“ d.o.o. Banovići (224.650 KM) i „Erax-Invest“ d.o.o. Banovići (57.898 KM). Sa JP „Toplana“ d.o.o. Banovići ugovoreno je odgođeno plaćanje do 180 dana za isporučeni ugajl za 2022./2023. godinu uz osiguranje bankovnom garancijom, a za potraživanja od ovog kupca u iznosu od 223.681 KM, koja datiraju iz perioda veljača – travanj 2022. godine, Društvo je 19. 10. 2022. godine zaključilo ugovor o reprogramu izmirenja dospelog duga najkasnije do 17. 10. 2025. godine.

Potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 364.856 KM u najvećoj mjeri odnose se na: „Sunoko“ d.o.o. Novi Sad (301.059 KM) i „Monicom“ ad Niš (58.832 KM).

Društvo vodi potraživanja po ročnosti za koja posjeduje instrumente osiguranja, tako da od ukupno iskazanog iznosa potraživanja od kupaca (12.680.079 KM) iznos od 12.637.133 KM odnosi se na nedospjela potraživanja, iznos od 31.708 KM dospeljelo do 30 dana, preko 30 do 90 dana iznos od 11.238 KM.

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti odnose se na sredstva koja Društvo posjeduje na transakcijskim računima banaka i u blagajni Društva, a na datum bilanca iskazana su:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Novac i novčani ekvivalenti	1.257.893	4.614.232
Transakcijski račun – domaća valuta	1.051.646	4.432.937
Transakcijski račun – strana valuta	94.795	171.111
Izdvojena novčana sredstva	108.607	8.729
Blagajne - domaća valuta	2.845	1.015
Blagajne - strana valuta	0	440

Za obavljanje unutrašnjeg i vanjskog platnog prometa Društvo ima 18 otvorenih transakcijskih računa, od kojih je za glavni određen račun kod NLB banke. Osobe ovlaštene za raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka su: ravnatelj Društva, Izvršni ravnatelj za ekonomske poslove, Rukovodilac ekonomsko financijskog sektora, Rukovodilac službe knjigovodstva i Rukovodilac službe financijske operative i obračuna. Ovlaštenja su kolektivna, najmanje dva potpisa ovlaštenih potpisnika.

Izdvojena novčana sredstva iskazana su u iznosu od 108.607 KM, a odnose se na izdvojena novčana sredstva za potrebe eksproprijacije zemljišta (100.151 KM) i izdvojena zaplijenjena novčana sredstva (8.456 KM) po presudama za izgubljene sudske presude u predmetima iz radnog odnosa za poreze i doprinose.

U Društvu su uspostavljene dvije blagajne: Glavna blagajna i Blagajna društvenog standarda. U Glavnu blagajnu evidentiraju se: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa, polog dnevnog pazara iz Hotela „Zlaća“ i Radničkog doma (Blagajna društvenog standarda), akontacije za službena putovanja, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji, takse, te drugi računi.

Revizijom smo utvrdili da se u blagajni gotov novac drži do iznosa utvrđenog blagajničkim maksimumom i koristi se za gotovinska plaćanja shodno namjenama propisanim članom 3. Uredbe o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.^[1]

6.2.2.4 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja iskazana su u iznosu od 18.008.094 KM, a odnose se na ostala kratkoročna potraživanja (17.531.584 KM), potraživanja za PDV (446.575 KM) i ostala kratkoročna razgraničenja (29.934 KM).

U okviru ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su potraživanja u iznosu od 16.988.112 KM (18.792.803 KM sa ispravkom vrijednosti od 1.804.691 KM), od kojih je samo za iznos od 5.152.731 KM pokrenuta naplata putem suda. Uvidom u analitičke kartice iskazanih potraživanja utvrdili smo da se najveći dio iznos od 16.863.850 KM odnosi na potraživanja koja datiraju iz perioda 1992.-1994. godine u iznosu od 10.945.874 KM (preuzeto diobenom bilancom sa rudnicima „Kreka“ i „Đurđevik“), zatim „Fabrika sode“ d.d. Lukavac u iznosu od 4.424.074 KM (ostatak duga nakon provedene naplate iz stečajne mase, za koji prema navodima iz Društva ne postoji izvjesnost naplate) i Fudbalski klub „Budućnost“ iz Banovića iz perioda 2000. – 2006. godine iznos od 1.493.902 KM.

Pored ovih potraživanja, u okviru ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su i potraživanja od državnih organa i institucija u iznosu od 526.096 KM (potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog Kantona za bolovanje preko 42 dana nerefundirani iznos iz 2022. godinu) i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 17.376 KM.

^[1] „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

Na datum bilance Društvo nije, sukladno odredbama MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, iskazani iznos od 16.863.850 KM (potraživanja koja datiraju iz perioda 1992. – 2006. godine, a za koja je nastupila apsolutna zastara) u tekućoj godini knjigovodstveno evidentiralo na teret rashoda prethodne godine ili kroz ispravku početnog stanja imovine i kapitala. To za posljedicu ima pogrešna prikazivanja imovine i kapitala u financijskim izvješćima tekuće, a i ranijih godina.

Preporuka:

- *potraživanja iz ranijih razdoblja za koja je nastupila apsolutna zastara knjigovodstveno evidentirati sukladno MRS-u 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.*

6.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
KAPITAL	99.886.502	107.818.336
Dionički kapital	69.388.000	69.388.000
Zakonske rezerve	17.347.000	17.347.000
Neraspoređena dobit ranijih godina	21.083.336	28.656.591
Gubitak izvještajne godine	(7.931.834)	(7.573.255)

Temeljni kapital (69.388.000 KM) podijeljen je na 693.880 običnih dionica, sa nominalnom vrijednosti jedne dionice od 100 KM, koje su upisane 3. 6. 2004. godine po Rješenju Komisije za vrijednosne papire FBiH. Prema aktualnom Izvodu iz sudskog registra od 15. 12. 2022. godine strukturu temeljnog kapitala čine: državni kapital - Vlada FBiH sa 69,3% i kapital ostalih dioničara pravnih i fizičkih lica sa 30,7%.

Zakonske rezerve iskazane su 17.347.000 KM, a neraspoređena dobit prethodnih godina u iznosu od 21.083.336 KM.

Gubitak izvještajnog perioda iznosi 7.931.834 KM, dok je za prethodnu godinu iznosio 7.573.255 KM. Skupština Društva je Odlukom od 16. 6. 2022. godine odredila pokriće gubitka za 2021. godinu na teret neraspoređene dobiti ranijih godina.

6.2.4 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze u ukupnom iznosu od 131.486.839 KM.

	KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
OBVEZE	131.486.839	124.688.243
Dugoročne obveze	65.590.113	76.985.337
Obveze po uzetim kreditima	42.197.845	52.083.728
Odgođeni prihod	2.091	3.486
Ostale obveze uključujući i razgraničenja	23.390.177	24.898.123
Kratkoročne obveze	65.896.726	47.702.906
Obveze prema dobavljačima	28.170.576	15.720.232
Ugovorne obveze	2.011.798	2.220.745
Obveze po uzetim kreditima	20.518.609	17.585.462
Odgođeni prihodi	2.774	23.237
Ostale obveze, uključujući i razgraničenja	15.192.969	12.153.230

6.2.4.1 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze čine financijske obveze po amortiziranom trošku (42.197.845 KM) i ostale obveze, uključujući i razgraničenja (23.392.268 KM).

Financijske obveze po amortiziranom trošku odnose se na obveze po dugoročnim kreditima na osnovu zaključenih kreditnih sporazuma 42.197.845 KM uzetih u zemlji (39.894.721 KM) i u inozemstvu (2.303.123 KM).

Dugoročni kredit uzet u inozemstvu odnosi se na financijski kredit uzet od Mitsubishi bank Japan za nabavku rezervnih dijelova za mehanizaciju osiguran garancijom Vlade FBiH, uz kamatnu stopu 0,75% i rok otplate do 30. 12. 2028. godine. Ukupna obveza na 31. 12. 2022. godine iznosila je 2.465.364 KM (dugoročni i kratkoročni dio).

Dugoročni krediti uzeti u zemlji iskazani 39.849.721 KM odnose se na dugoročni dio kredita uzetih kod 15 komercijalnih banaka (Sparkasse, Intesa SanPaolo, UniCredit, NLB, PBS, BBI, Asa, Nova banka, Razvojna banka) uglavnom iz perioda 2021. i 2022. godina za nabavke stalnih sredstava. Osiguranje kredita su hipoteke.

Pregled ukupnih obveza po kreditima na 31. 12. 2022. godine dan je u tabeli:

Davalac kredita	Odobren kredit	Obveza za kredit na 31. 12.2022.	Kamatna stopa	Opis/namjena kredita
1	2	3	4	5
UniCredit bank Mostar	11.000.000	6.824.074	3,58	Transportni sistem
Sparkasse bank Sarajevo	7.000.000	5.188.577	3,20	Nabavka opreme (hidraulični bager)
NLB banka Sarajevo	6.000.000	4.152.378	3,93	Stalna sredstva-oprema (hidraulični bager)
Nova banka-a.d. Banja Luka	5.000.000	3.402.703	4,49	Refinanciranje postojećih kredita.
Intesa Sanpaolo banka	3.850.000	2.281.943	3,63	Financ. ulaganja u opremu (damper kamioni)
Bosna Bank Internacional d.d. Sarajevo	9.000.000	3.562.750	4,99	Fin.nabavke i montaža opreme (drobilično postrojenje)
Bosna Bank Internacional d.d. Sarajevo	4.000.000	3.555.556	3,97	Fin.invest. nabavki i podrška tekućoj likvidnosti (dio za odlagač za otkrivku).
Addiko bank d.d. Sarajevo	4.800.000	3.403.063	5,00	Ulaganje u osnovna sr., nabavka opreme Odlagač za odlaganje otkrivke iz PK Turija.
Razvojna banka FBiH	5.000.000	3.958.330	3,00	Nabavka veznog transp. i tekuća sredstva.
Union banka d.d. Sarajevo	3.200.000	2.880.000	3,80	Financiranje inv.nabavki (odlagač za odlaganje otkivke iz PK Turija).
Privredna banka Sarajevo 242557-60	4.000.000	2.990.553	3,00	Financ.invest.nabavki i tekuće likvidnosti (odlagač za odlaganje otkrivke iz PK Turija)
ASA Banka d.d. Sarajevo-372065/2	4.000.000	3.270.205	4,62	Financiranje inv.nabavki i tekuće likvidnosti.
ASA Banka d.d. Sarajevo-377390/2	4.000.000	3.247.755	5,12	Refinanciranje, financiranje inv.nabavki i tekuće likvidnosti.
ASA Banka d.d. Sarajevo-422034/2	4.000.000	4.000.000	5,05	
Privredna banka Sarajevo	2.000.000	508.318	2,00	Nabavka buldožera

Ostale obveze, uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 23.392.268 KM, a najvećim dijelom odnose se na dugoročna razgraničenja u iznosu od 17.358.396 KM i ostale dugoročne obveze u iznosu od 6.031.781 KM.

Dugoročna razgraničenja odnose se na uplate Vlade FBiH za poreze i doprinose na plaću po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH, prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine¹⁵ po osnovu izmirenja obveza za MIO i poreza na plaću do 31. 12. 2008. godine.

Sporazumom o povećanju učešća državnog kapitala po osnovu sredstava koje FBiH ulaže u finansijsku konsolidaciju privrednog društva RMU „Banovići“ od 4. 10. 2011. godine utvrđeno je da će Vlada FBiH nakon uplate sredstava iz Proračuna FBiH donijeti odluku o pokretanju postupka povećanja učešća državnog kapitala u Društvu. Vlada FBiH je 18. 2. 2016. godine donijela Odluku o pokretanju postupka povećanja državnog kapitala po osnovu sredstava koje je uložila u finansijsku konsolidaciju rudnika, sa utvrđenim rokom od 180 dana od donošenja Odluke. Povećanje kapitala je definirano članom 5. Sporazuma, zaključenog između Vlade FBiH, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Društva, a na koji je saglasnost dala Skupština Društva. **Navedeno ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registru kao povećanje državnog kapitala Društva.**

Na osnovu Odluka Skupštine Društvo je 14. 3. 2016. i 28. 6. 2016. godine pokrenulo aktivnosti na povećanju osnovnog kapitala zatvorenim ponudom postojećim dioničarima, koji imaju pravo preče kupnje u obimu koji zadržava učešće u osnovnom kapitalu koji su imali prije ovih emisija, međutim u zakonskom roku nije stigla nijedna prijava od strane postojećih dioničara. Društvo se u više navrata obraćalo Komisiji za vrijednosne papire FBiH (u daljem tekstu: Komisija) u vezi realizacije Odluke Vlade FBiH, koja je 11. 8. 2016. godine Dopisom Vladi FBiH i resornom ministarstvu zatražila stručno tumačenje i provedbeni propis u vezi primjene Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika u FBiH. Također, Vladi FBiH upućena je Urgencija 20. 11. 2017. godine za pomoć u realizaciji postupka povećanja kapitala u korist FBiH, na koji je Ured premijera Dopisom od 28. 11. 2017. godine predložio angažiranje renomirane pravne kuće u cilju razrješenja aktuelne situacije, naglašavajući da stoji na raspolaganju za preporuku relevantnog pravnog savjetnika. Slijedom toga, Društvo je Dopisom od 6. 12. 2017. godine zamolilo Vladu FBiH da mu predloži relevantnu pravnu kuću radi rješavanja ovog problema, ali od tog dana do okončanja revizije nije dobilo povratnu informaciju. O navedenom smo pisali i u Izvješću Društva za 2017. godinu.

Iskazana dugoročna razgraničenja u iznosu od 17.358.396 KM stvaraju nerealnu sliku o obvezama Društva, jer se radi o uplaćenim sredstvima Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH, koja su trebala biti evidentirana kao povećanje učešća državnog kapitala u Društvu. Iz navedenog slijedi da je iskazani kapital u finansijskim izvješćima na 31. 12. 2022. godine podcijenjen za 17.358.396 KM, a dugoročna razgraničenja su precijenjena za navedeni iznos, jer bespovratno uplaćena sredstva Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH nisu evidentirana kao povećanje učešća državnog kapitala.

Preporuka:

- **okončati aktivnosti u vezi povećanja državnog kapitala po osnovu sredstava koje je Vlada FBiH uložila u finansijsku konsolidaciju rudnika, sukladno Odluci Vlade FBiH o pokretanju postupka povećanja državnog kapitala iz 2016. godine.**

Ostale dugoročne obveze iskazane su 6.031.781 KM, a odnose se na: obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje (period 1991.- 2001. i oktobar 2008. godine) 3.413.145 KM i obveze za doprinose za zaštitu od nezaposlenosti (period 1999.- 2008. godine) 2.618.236 KM, koje po osnovu zaključenih Sporazuma, dopijevaju na plaćanje u periodu od 1. 1. 2018. do 31. 12. 2028. godine.

¹⁵ "Sl. novine FBiH", br. 81/08

6.2.4.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 65.896.726 KM, a najvećim dijelom odnose se na financijske obveze po amortiziranom trošku (50.700.983 KM) i ostale obveze uključujući i razgraničenja (15.192.969 KM).

Financijske obveze po amortiziranom trošku odnose se na obveze prema dobavljačima (28.170.576 KM), obveze po uzetim kreditima (20.518.609 KM) i ugovorne obveze (2.011.798 KM).

Iskazane obveze prema dobavljačima odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji (26.619.693 KM) i inozemstvu (1.550.883 KM).

Obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu iskazane su 26.619.693 KM, od kojih su neznajčajnije: „Hifa petrol“ d.o.o. Sarajevo (3.775.327 KM), „Remex“ d.o.o. Tuzla (2.816.337 KM), Rifam d.o.o. Lukavac (1.743.422 KM), Swing d.o.o. Jesenice (1.707.099 KM), Teikom BH Sarajevo (1.678.111 KM), BPS Ugljevik (1.518.061 KM), Unitrade Ljubuški (1.360.490 KM), Litvatrans d.o.o. Banovići (1.282.543 KM), i West Balkans machinery (874.139 KM), JP Elektroprivreda BiH (693.024 KM), „Deling“ d.o.o. Tuzla (575.000 KM), te „TTU Energetik“ Tuzla (224.785 KM). Iskazano stanje obaveza prema dobavljačima Društvo je usuglasilo putem izvoda otvorenih stavki.

Društvo prati ročnu strukturu obveza prema dobavljačima. **Prema prezentiranim podacima na 31. 12. 2022. godine Društvo ima dospjelih, a neizmirenih obveza preko valute plaćanja, odnosno preko 90 dana u ukupnom iznosu od 2.208.518 KM, što nije sukladno članu 12. Zakona o financijskom poslovanju, koji nalaže da se ugovorom između dužnika i povjerioca može ugovoriti rok izvršenja novčane obaveze do 60 dana, a izuzetno, može se ugovoriti i duži rok izvršenja novčane obaveze, ali ne duži od 90 dana. Dugotrajna ročnost plaćanja može negativno utjecati na poslovni odnos između kupca i dobavljača. Dobavljač može poduzeti pravne mjere za naplatu duga, poput pokretanja tužbe ili upućivanja potraživanja agenciji za naplatu dugova. Takve mjere obično rezultiraju dodatnim troškovima za kupca, uključujući troškove pravnih usluga i kamata.**

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na izmirenju obveza, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju, kako ne bi negativno utjecalo na poslovni odnos sa dobavljačima.**

Obveze po uzetim kreditima obuhvataju obveze po osnovu kratkoročnih kredita od banaka u iznosu od 4.000.000 KM, kratkoročnog dijela dugoročnih kredita uzetih u zemlji od 13.368.182 KM i kratkoročnog dijela dugoročnih kredita uzetih u inozemstvu od 162.240 KM, te prekoračenja po bankovnim računima od 2.988.187 KM. Društvo ima zaključena tri revolving kredita, od čega dva sa ASA bankom (na iznos od po 2.000.000 KM) i sa Union bankom (na iznos od 3.000.000 KM). Obveze po kreditima se redovno izmiruju.

Ugovorne obveze odnose se na primljene avanse za isporuku robe kupcima u zemlji i inostranstvu.

Ostale obveze, uključujući i razgraničenja u najvećem dijelu odnose se na obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od 13.698.831 KM, od čega: obveze za neto plaće od 3.708.955 KM (plaća za 12 mjesec), obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća 8.869.658 KM, te obveze za ostala neto primanja od 507.548 KM (topli obrok, pomoć u slučaju smrti).

Obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća odnose se najvećim dijelom na doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno, osiguranje od nezaposlenosti, porez na dohodak za listopad, studeni i prosinac 2022. godine (ove obveze izmirene su do kraja ožujka 2023. godine), te obveze za kratkoročni dio po zaključenom Sporazumu o izmirenju obveza po osnovu dospjelih, a neuplaćenih doprinosa (1.507.945 KM).

Društvo ne izmiruje redovito obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća, kako je propisano člankom 79. Zakona o radu, nakon obavljenog rada u periodima isplate koji ne mogu biti duži od 30 dana. Također, pripadajući porezi i doprinosi na isplaćene plaće nisu uplaćeni u rokovima propisanim člankom 11. Zakona o doprinosima i člankom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Tako se obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća odnose na razdoblje listopad – prosinac 2022. godine, a uplaćeni su u ožujku 2023. godine.

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Odlukom ravnatelja od 28. 11. 2022. godine o vršenju redovnog godišnjeg popisa i formiranju povjerenstava za popis sredstava i izvora sredstava sa stanjem na 31. 12. 2022. godine, te njenim izmjenama i dopunama od 7. 12. 2022. godine, imenovana su povjerenstva za popis, kao i Centralno popisno povjerenstvo, utvrđeni zadaci i rokovi izvješćivanja. Pored Centralnog popisnog povjerenstva, Odlukom ravnatelja imenovano je 19 popisnih povjerenstava, sastavljena od ukupno 124 člana/zaposlenika.

Uvidom u popisne liste i izvješća pojedinačnih popisnih povjerenstava utvrdili smo da je popis izvršen na način i u rokovima definiranim odlukama o imenovanju povjerenstava. Povjerenstvo za popis potraživanja konstatiralo je da je iskazani iznos potraživanja usuglašen sa kupcima, te da posjeduje ovjerene Izvode otvorenih stavki na 31. 12. 2022. godine. **Izvješćem centralne popisne komisije o izvršenom popisu za 2022. godinu konstatirano je koja ostala kratkoročna potraživanja je potrebno utužiti, koja isknjižiti, te za koja izvršiti rezerviranja, što na datum bilance nije izvršeno (opširnije u točki 6.2.2.4 Izvješća).** Izvršen je popis i usuglašavanje obveza, što je potvrđeno ovjerenim izvodima otvorenih stavki. Povjerenstvo za popis obveza nije konstatiralo nepravilnosti.

Prilog Elaboratu o izvršenom popisu za 2022. godinu je Privremeno izvješće o vanrednom popisu stalnih sredstava i investicija u tijeku u pogonu Površinska eksploatacija uglja od 25. 1. 2023. godine. Budući da se u evidenciji investicija u tijeku nalazi određeni broj investicija koje su započete u ranijem periodu, po Elaboratu za 2020. godinu predloženo je da se zaduži Sektor za investicije i razvoj novih djelatnosti da ispita sve investicije u tijeku, a naročito one iz ranijeg perioda, da utvrdi u kojoj fazi se nalaze te da ukoliko se odustalo od nekih projekata i investicija, predloži Upravi za njihovo isknjižavanje, tako da u evidenciji ostanu samo one čijim aktiviranjem se očekuje pritijecanje ekonomskih koristi u Društvu. Nije utvrđen rok u kojem je potrebno okončati vanredan popis stalnih sredstava i investicija u tijeku na pogonu, tako da izvještaj o popisu sa Površinske eksploatacije nije okončan.

Elaborat o izvršenom popisu za 2022. godinu sa priložima popisnih povjerenstava, kao i prijedlozi Centralnog popisnog povjerenstva za rješavanje utvrđenih slabosti u Društvu (u dijelu usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, prijedlozi za otpis, utvrđene inventurne razlike) dostavljen je Upravi na razmatranje. Uprava je Zaključkom od 15. 2. 2023. godine usvojila Elaborat o izvršenom popisu sa dostavljenim zaključcima Centralnog popisnog povjerenstva, kojeg je Nadzorni odbor usvojio Zaključkom od 27. 2. 2023. godine, sa preporukom da Uprava ubrza aktivnosti na vanrednom popisu u pogonu Površinske eksploatacije uglja.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti kako bi se vanredni popis okončao, s ciljem fer i istinitog iskazivanja pozicije stalnih sredstava, sukladno MRS-u 1 – Prezentacija financijskih izvješća.**

6.3 IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su neto gotovinski tijekovi iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 7.124.581 KM, iz ulagačkih aktivnosti u iznosu od (2.000.238 KM) i financijskih aktivnosti u iznosu od (8.480.682 KM), što je rezultiralo iskazivanje negativnog novčanog tijeka u iznosu od (3.356.339 KM). Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iznosili su 4.614.232 KM, te je gotovina na kraju perioda iznosila 1.257.893 KM. Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno indirektnom metodom sukladno Pravilniku o sadržaju i formi financijskih izvješća za gospodarska društva¹⁶.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“ br.81/21;

6.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvješću o promjenama na kapitalu za 2022. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha, što je šire pojašnjeno u točki 6.2.3 Izvješća.

6.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finacijskih izvješća, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvješću o finacijskom položaju, izvješću o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvješću o promjenama na kapitalu i izvješću o novčanim tijekovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvješćima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uvjete za priznavanje u tim izvješćima. Osim navedenog, i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finacijskog izvješćivanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za objavama u bilješkama uz finacijska izvješća i da ona moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finacijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica. Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH člankom 4. propisano je da su Pravna lica dužna da sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u finacijskim izvješćima vrše sukladno ovom zakonu, MRS i MSFI.

Pri sastavljanju finacijskih izvješća, Uprava nije objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finacijskim izvješćima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finacijska izvješća dani su statistički podaci po bilančnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finacijskih izvješća sukladno zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finacijska izvješća.

U Bilješkama uz finacijska izvješća nisu objavljeni kvalitativni i kvantitativni učinci očekivanih kreditnih gubitaka kako nalaže MRS 1 – Presentacija finacijskih izvješća, niti su obrazložena pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja (ostala kratkoročna potraživanja), te planirane aktivnosti i način njihovog rješavanja sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Bilješke uz finacijska izvješća nisu sastavljena sukladno zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finacijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finacijskog izvješćivanja, kao ni člancima 23. i 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***bilješke uz finacijska izvješća sastavljati sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finacijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finacijskog izvješćivanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

Izvanbilančna evidencija u finacijskim izvješćima iskazana je 26.712.078 KM, a odnosi se na:

- Primljene garancije u iznosu od 5.563.307 KM;
- Dane garancije u iznosu od 1.020.000 KM;
- Inozemni krediti 15.086.968 KM;
- Stanovi Društva u iznosu od 3.375.932 KM;
- Odmarališta Đuro Salaj Gradac u iznosu od 1.641.692 KM;
- Potraživanja od banaka (Jugobanka i Komercijalna banka) u iznosu od 11.056 KM;
- Karte u blagajni u iznosu od 13.123 KM.

8. JAVNE NABAVE

U Društvu su tijekom 2022. godine bili u primjeni Pravilnik o javnim nabavkama (iz 2015. godine), te Pravilnik o postupku direktnog sporazuma (2017. godina), Pravilnik o provođenju pregovaračkog postupka sa objavom i bez objave obavještenja o nabavci (2021. godina) i Pravilnik o postupku nabavki sukladno članu 86. Zakona (2016. godine). Budući da je tijekom 2022. godine stupio na snagu novi Zakon o javnim nabavkama,¹⁷ Društvo je izvršilo usuglašavanje pravilnika, koji je u primjeni od 1. 2. 2023. godine.

Uprava Društva donijela je Plan javnih nabavki 3. 2. 2022. godine, nakon usvajanja Godišnjeg plana rada za 2022. godinu. Tijekom godine izvršena je jedna izmjena Plana javnih nabavki 17. 6. 2022. godine. Planirana je 171 nabavka u ukupnom iznosu od 107.981.215 KM, i to: radovi (5.925.000 KM), usluge (18.212.903 KM) i robe (83.843.312 KM). Planom nabavki nisu planirani direktni postupci javnih nabavki, kojih je prema Izvještaju Agencije za javne nabavke o vrijednosti pojedinačnih ugovora za sve dobavljače za 2022. godinu provedeno 224 direktna sporazuma.

Prema prezentiranim podacima, provedeno je 481 postupak javnih nabavki, na osnovu kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 99.452.379 KM, a izvršen je uvid u procedure provedenih postupaka u vrijednosti od 73.637.201 KM.

<i>Vrsta postupka</i>	<i>Vrijednost provedenih nabavki</i>		<i>Uzorak provedenih nabavki</i>	
Otvoreni postupak	126	84.745.466	24	55.428.183
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	10	11.242.896	10	11.242.896
Konkurentski	121	2.494.670	9	261.189
Direktni sporazum	224	969.346	12	76.479
Ukupno	481	99.452.378	55	67.008.747

U Plan javnih nabava nisu uvršteni postupci direktnih sporazuma kojih je, prema Izvještaju Agencije za javne nabavke, na razini 2022. godine bilo 224, ukupne vrijednosti od 969.346 KM. Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma navedeno je da ugovorni organ može započeti postupak nabavke ako je predviđena planom nabavki ili kada ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju direktnog sporazuma sukladno članu 17. Zakona. **Međutim, s obzirom na značajan broj provedenih nabava direktnim postupkom i vrijednosti zaključenih ugovora, ne možemo potvrditi da je ispoštovan Zakon o javnim nabavama i Pravilnik u dijelu pokretanja ovih postupaka.**

Plan javnih nabava je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka javne nabave koji je propisan Zakonom. U planiranju javnih nabava ugovorni organ treba poći od definiranja potreba za narednu financijsku godinu, uzimajući u obzir trogodišnje planove, i jasno definirati predmet nabave, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i osigurala transparentnost prilikom njihovog provođenja, a sukladno članu 17. stav 1. Zakona o javnim nabavama.

Društvo je na osnovu člana 10. i 86. Zakona o javnim nabavkama Izuzeća od Zakona o javnim nabavkama provelo 15 nabavki u iznosu od 1.644.704 KM, za nabavku prehrambenih proizvoda i pića za Radnički dom i Hotel Zlaća. U Plan javnih nabavki i izvršenje po osnovu plana tijekom 2022. godine uvrštene su nabave za koje su zaključeni pojedinačni ugovori na godišnjoj razini, a na osnovu okvirnih sporazuma za koje su nabave provedene u prethodnom periodu.

Revizijom je izvršen uvid u 55 uzorkom odabranih postupaka, i utvrđene su nepravilnosti u procedurama kod provođenja slijedećih javnih nabava:

¹⁷ „Sl. novine FBiH“ br.59/22

Nabava mobilnog postrojenja – drobilice - Društvo je putem dva direktna sporazuma nabavilo u najam „Mobilnu drobilicu za potrebe drobljenja uglja granulacije 0-80 mm“ i mobilno postrojenje za prosijavanje uglja na gusjenicama, u svrhu proizvodnje dodatnih količina komercijalnog uglja. Oba postrojenja nabavljena su u najam po cijeni od 3.000 EUR (6.000 EUR za oba postrojenja) od ponuđača „Lider Pro“ d.o.o. Sremska Mitrovica. **Navedene nabavke nisu bile planirane Planom javnih nabavki, niti je Planom poslovanja planirana prodaja uglja „suho odsijanog putem mobilnog postrojenja“.**

Nabavka eksploziva

Društvo je u 23. 3. 2022. godine raspisalo otvoreni postupak javne **nabavke anfo eksploziva Lot 1**, međutim istu nije mogao provesti radi konstantnih žalbi na tendersku dokumentaciju, koje bi u većini slučajeva završavale na odlučivanju u Uredu za razmatranje žalbi. Radi toga u Društvu se, na osnovu Odluke Uprave, pozivajući se na probleme da bi se mogao ugroziti proizvodni proces na uglju i otkrivci i neispunjenje planskih zadataka te prouzrokovalo zastoje proizvodnje, provodio pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku predmetne robe. Provedena su četiri pregovaračka postupka na period do okončanja postupka nabavke i u ukupnoj vrijednosti od 1.938.290 KM. Uvidom u dokumentaciju i postupke ovih nabavki utvrdili smo da je kod posljednjeg pregovaračkog postupka provedenog u prosincu 2022. godine Društvo poziv na pregovore uputio samo jednom ponuđaču „Tvek“ d.o.o. Ljubija s kojim je zaključen ugovor 29. 12. 2022. godine za 180.000 kg eksploziva ukupne vrijednosti 576.000 KM (jedinične cijene 3,10 i 3,25 KM). Nakon zaključenja ugovora pristigle su žalbe od tri potencijalna ponuđača, međutim dvije su odbijene zbog neblagovremenosti, a treća je odbijena jer Uredu za razmatranje žalbi nisu uplaćene takse. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Društvo 28. 12. 2022. godine objavilo tendersku dokumentaciju na svojoj web stranici kako bi je učinilo dostupnom svim zainteresiranim ponuđačima. Međutim, utvrđen je rok za dostavljanje ponuda isti dan u 13h. Radi kratkog roka za dostavljanje ponuda pristigle su žalbe iz razloga nemogućnosti učestvovanja u postupku. Na pregovore je pozvan samo „Tvek“ d.o.o. Ljubija, dok drugi zainteresirani ponuđači realno nisu ni mogli sačiniti ponudu u kratko utvrđenom periodu (tenderska dokumentacija objavljena 28. 12. 2022. godine, a rok za predaju ponude isti dan u 13h). Navedeno stvara sumnju da je samo određeni ponuđač mogao pripremiti ponudu, ovjeriti potrebnu dokumentaciju i doći fizički na pregovore isti dan, što upućuje na to da je ponuđač koji je uspio to sve pripremiti za utvrđeno kratko vrijeme imao saznanja o namjeri provođenja javne nabavke. Time nije omogućen transparentan i ne diskriminirajući postupak, kako nalaže Zakon o javnim nabavama u BiH.

Za otvoreni postupak nabavke anfoeksploziva donesena je Odluka o poništenju postupka nabavke od 8. 3. 2023. godine, nakon uložene žalbe i rješenja URŽ-a od 21. 2. 2023. godine.

Revizijom smo utvrdili da Društvo već godinu dana ne uspijeva provesti javnu nabavu anfoeksploziva radi kontinuirano uložene žalbe uzrokovanih propustima u izradi tenderske dokumentacije. Također, provedenim pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavi u prosincu 2022. godine tenderskom dokumentacijom u dijelu roka za dostavljanje ponuda nije omogućen transparentan i ne diskriminirajući postupak. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim nabavama u BiH.

Nabavka emulzijskog eksploziva lot 2 pokrenuta je 23. 3. 2022. godine otvorenim postupkom. Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 21. 2. 2023. godine usvojena je žalba ponuđača „Beat BH“ d.o.o. Živinice na uvjete iz tenderske dokumentacije, te je Odlukom od 8. 3. 2023. godine postupak poništen. **Zbog trajanja žalbenih postupaka i rješavanja žalbi** Društvo je, pozivajući se na hitnost, tijekom 2022. godine provelo tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci i zaključilo ugovore u ukupnom iznosu od 435.000 KM. Ugovori su zaključeni sa: konzorcijem „Inving invest inženjering“ d.o.o. Prijedor i „Tvek“ d.o.o. Ljubija 6. 5. 2022. godine na iznos od 159.000 KM i sa istim dobavljačem 15. 6. 2022. godine na iznos od 162.000 KM, te sa ponuđačem „Pobjeda Rudet“ d.d. Goražde 13. 9. 2022. godine na iznos od 114.000 KM.

Za nabavku Inicijalnog eksploziva pokrenut je otvoreni postupak Odlukom od 15. 7. 2022. godine, a radi **konstantnih žalbi nakon kojih su izvršene izmijenjene tenderske dokumentacije** (šest izmjena tenderske dokumentacije) postupak je okončan tek u prosincu i ugovor zaključen sa „Eu Explosive“ d.o.o. Zenica u iznosu od 132.760 KM.

Nabavku goriva Društvo je započelo u veljači 2021. godine objavom obavijesti o nabavi putem otvorenog postupka javne nabavke procijenjene vrijednosti u iznosu od 45.000.000 KM, a završena je u kolovozu 2022. godine zaključenjem okvirnog sporazuma na iznos od 45.000.000 ili period od tri godine, šta prije nastupi. **Razlog duljine trajanja postupka je kontinuirano izjavljivanje žalbi na tendersku dokumentaciju od zainteresiranih ponuđača, zbog čega je izvršeno 18 izmjena i objava tenderske dokumentacije.** Zaprimljeno je 11 ponuda od kojih su tri odbačene kao neprihvatljive, a za ostale održana je e-aukcija nakon koje je izabran najpovoljniji ponuđač konzorcij „Hifa Oil“ d.o.o. Tešanj i „Almy“ d.o.o. Zenica. Na donesenu odluku o izboru najpovoljnijeg dobavljača izjavljeno je pet žalbi uslijed čega je Odlukom od 8. 6. 2022. godine izabran ponuđač „HIFA Petrol“ d.o.o. Sarajevo, na koju je ponovo izjavljena žalba i prosljeđena Uredu za razmatranje žalbi. Odlukom od 17. 6. 2022. godine postupak je obustavljen. Zaključkom URŽ-a izjavljena žalba je odbačena i Okvirni sporazum je zaključen 31. 8. 2022. godine sa dobavljačem „Hifa Petrol“ d.o.o. Sarajevo na iznos procijenjene vrijednosti do 45.000.000 KM za period tri godine. Zbog izjavljenih žalbi, a do okončanja postupka Društvo je provelo tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja postupka i zaključeni su ugovori sa „Hifa Petrol“ u ukupnom iznosu od 15.491.303 KM.

Nabavka masti i ostalih sredstava Odluka o pokretanju postupka od 11. 2. 2022. godine, procijenjena vrijednost 750.000 KM za koju Društvo planira zaključiti okvirni sporazum na period od dvije godine. **Nakon uložene žalbe na tendersku dokumentaciju** Društvo je 28. 2. 2022. godine donijelo Odluku o obustavi postupka nabavke. Žalba je usvojena, objavljena izmjene tenderske dokumentacije nakon čega su zaprimljene tri ponude (Euro dam – jas“ d.o.o. Lukavac na iznos od 749.985 KM, „BG Energo tim“ d.o.o. Prijedor na iznos od 749.936 KM i „Inving invest inženjering“ d.o.o. Prijedor na iznos od 749.450 KM). Nakon održane e-aukcije najpovoljniji ponuđač Euro dam – jas“ d.o.o. Lukavac na iznos od 748.700 KM. Okvirni sporazum zaključen 21. 4. 2022. godine na period od dvije godine ili do utroška predviđenih količina ovisno šta prije nastupi. Obavještenje o dodjeli ugovora objavljeno na portalu javnih nabavki 27. 4. 2022. godine. **U tijeku trajanja žalbenog postupka Društvo je za nabavku masti i ostalih sredstva pokrenulo i pregovarački postupak bez objave obavještenja o javnoj nabavci.** Odlukom od 7. 3. 2022. godine nastavno na poništeni otvoreni postupak od 28. 2. 2022. godine pozivajući se na hitnost nabavke zbog ugroženosti tehničko – tehnološkog procesa sukladno članu 21. Zakona o javnim nabavkama. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 39.324 KM. Sačinjen je Zapisnik o otvaranju ponuda od 10. 3. 2022. godine, i zahtjev za učešće dostavila su dva ponuđača i to: „BG Energo tim“ d.o.o. Prijedor i „Inving invest inženjering“ d.o.o. Prijedor. Poziv za dostavu inicijalne ponude upućen je 10. 3. 2022. godine zainteresiranim ponuđačima što je osnova za pregovaranje. Prema Zapisniku o otvaranju inicijalnih ponuda od 10. 3. 2022. godine dostavljene su ponude od „Inving invest inženjering“ d.o.o. Prijedor na iznos od 39.324 KM i BG Energo tim“ d.o.o. Prijedor na iznos od 43.408 KM. U pregovaranju ponuđači nisu mijenjali cijenu u odnosu na inicijalno ponudenu, te je Zapisnikom o pregledu i ocjeni konačne ponude u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja o nabavci od 10. 3. 2022. godine, komisija je dala preporuku direktoru da ugovor za nabavku masti i ostalih sredstava dodijeli „Inving invest inženjering“ d.o.o. Prijedor, kao najpovoljnijem ponuđaču. Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena 11. 3. 2022. godine, Obavještenje o dodjeli ugovora objavljeno na portalu Agencije za javne nabavke 20. 4. 2022. godine a Ugovor za isporuku zaključen 27. 3. 2022. godine u visini procijene vrijednosti u iznosu od 39.324 KM. **Radi uložene žalbe na tendersku dokumentaciju i za ovaj postupak utvrđeno je da je poništen otvoreni postupak, a proveden pregovarački bez objave obavještenja o nabavci.**

Revizijom smo utvrdili da je Društvo za određene nabave (anfo i emulzijskog eksploziva, goriva i nabavu masti i ostalih sredstava) do okončanja pokrenutih otvorenih postupaka provodilo pregovaračke postupke bez objave obavještenja o nabavi temeljem kojih je zaključilo ugovore u ukupnoj vrijednosti od 17.903.917 KM. S obzirom na to da se žalbeni navodi ponavljaju, navedeno ukazuje da tenderska dokumentacija nije sačinjena sukladno članu 53. Zakona o javnim nabavkama, u kojem se, između ostalog, navodi da u tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Također, komisija nije izvršila ocjenu ponuda uvažavajući sve uslove tražene tenderskom dokumentacijom, što je rezultiralo usvajanjem žalbenih navoda koji su uticali na trajanje postupka.

Za nabavku čelične užadi Društvo je Odlukom od 27. 12. 2021. godine pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke, procijenjene vrijednosti od 400.000 KM na period od dvije godine. Obavještenje o nabavci objavljeno je 27. 12. 2021. godine na portalu Agencije za javne nabavke, a tendersku dokumentaciju preuzelo je 20 zainteresiranih ponuđača. Zaprimitljene su dvije ponude na iznose koji značajno premašuju procijenjenu vrijednost nabavke („Uže commerc“ d.o.o. Tuzla 669.996 KM i „Erax – invest“ d.o.o. Banovići 731.261 KM). Održana je e-aukcija na kojoj nije bilo podnošenja promjene ponuđenih cijena. Zapisnikom od 20. 1. 2022. godine komisija je dala prijedlog upravi da ugovor za nabavku užadi dodijeli ponuđaču „Uže commerc“ d.o.o. Tuzla za ponuđenu cijenu 669.996 KM. Na prijedlog komisije Uprava je 28. 1. 2022. godine donijela Odluku kojom je za najpovoljnijeg ponuđača izabrala „Uže commerc“ d.o.o. Tuzla. Okvirni sporazum zaključen je 2. 3. 2022. godine sa izabranim ponuđačem na iznos do 400.000 KM na period dvije godine. S obzirom na to da je vrijednost dostavljenih ponuda 67% veća od procijenjene vrijednosti, konstatiramo da Društvo nije izvršilo pravilnu procjenu vrijednosti potrebne nabavke. Društvo je prije pokretanja postupka, sukladno članu 14. Zakona o javnim nabavama, dužno provesti provjeru tržišta u svrhu pripreme nabave i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi sa nabavom. U slučaju prijema ponuda na cijene koje su značajno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu, Društvo je obavezno poništiti postupak nabave, kako nalaže član 69. Zakona. Društvo je zaključilo ugovor za nabavku čelične užadi sa najpovoljnijim ponuđačem u visini procijenjene vrijednosti nabavke, iako je ponuda 67% veća od procijenjene vrijednosti nabavke. Navedeno nije sukladno članu 69. Zakona o javnim nabavama u BiH, kojim je utvrđeno da je Ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku.

Revizijom smo utvrdili da u Plan javnih nabava za 2022. godinu nisu uvršteni postupci direktnih sporazuma kojih je prema Izvještaju Agencije za javne nabavke na razini godine bilo 224 ukupne vrijednosti od 969.346 KM. Društvo je, tijekom godine, a i ranije, pokretalo otvorene postupke javne nabave (za nabavu eksploziva, goriva, masti i ostalih sredstava) koji su poništavani zbog konstantnih žalbi ponuđača na tendersku dokumentaciju, na odabir ponuđača i dr. Navedeno upućuje na to da se tenderska dokumentacija ne sačinjava na način da sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti jasno definirana, potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, što nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavkama u BiH i podzakonskim aktima. Također, Ugovorni organ mora poštivati principe utvrđene Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu da osigura jednake mogućnosti svim ponuđačima da učestvuju u postupku javne nabavke, te nediskriminirajući i transparentan postupak.

Ne možemo potvrditi da je nabava pregovaračkim postupcima bez objave obavještenja o nabavi za eksploziv, gorivo, masti i ostala sredstva u ukupnom iznosu od 17.903.917 KM osigurana pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, te da je tenderska dokumentacija kod tih predmeta nabave sačinjena na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogućio jednak tretman i nediskriminacija.

Preporuke:

- *sačiniti plan javnih nabava na način da se detaljno i precizno planira trošenje sredstava, te provoditi postupke koji su obuhvaćeni planom, sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama;*
- *tendersku dokumentaciju i provođenje postupaka nabava sačinjavati i provoditi na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, sukladno Zakonu o javnim nabavama.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima nadležne službe, protiv Društva se vodi 296 sudskih postupaka. Postupci se najvećim dijelom odnose na tužbe iz radnih odnosa i za naknade štete ukupne vrijednosti od 3.510.183 KM. **Za sudske postupke, za koje su donesene presude protiv Društva, u vrijednosti od najmanje 438.721 KM nije izvršena procjena, niti su izvršena rezerviranja u financijskim izvješćima. Navedeno nije sukladno zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, koji nalaže da rezerviranja trebaju priznati ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odliv resursa.**

Rezerviranja se priznaje kada subjekt ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat nekog prošlog događaja, kada je vjerojatno da će za izmirenje obveze biti neophodan odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, te kada se može napraviti pouzdana procjena iznosa obveze.

Preporuka:

- *rezerviranja po aktualnim sudskim sporovima vršiti sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, s ciljem fer i istinitog prikazivanja financijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu dostavljen je na komentar 21. 7. 2023. godine sukladno članku 15. Zakona o reviziji institucija u FBiH.

Društvo u ostavljenom roku od 15 dana nije dostavilo komentar na Nacrt izvješća.

Reviziju Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići obavio je revizorski tim u sastavu: Nina Šunjić – voditeljica tima, i Aida Macić – članica tima.

Voditeljica tima

Nina Šunjić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom
Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju poduzeća u većinskom
državnom vlasništvu
Belma Mušinović, s.r.

V. PRIVICI

- 1. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

RMU "Banovići" d.d. Banovići

Naziv pravnog lica

Banovići, Armije BiH 52

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje lignita

Djelatnost

NLB Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1321300309179345

Broj računa

4209329530001

Identifikacioni broj za direktne poreze

209329530001

Identifikacioni broj za indirektno poreze

05.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

001

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**

na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	151.331.859	160.838.288
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	148.175.951	157.523.287
1.1.	Zemljište		003	31.185.147	31.096.091
1.2.	Građevinski objekti		004	12.440.524	12.474.744
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	36.014.717	43.741.800
1.4.	Transportna sredstva		006	494.848	464.119
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	0	0
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	68.040.715	69.746.533
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	0	0
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	0	0
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	1.133.900	1.190.510
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	1.133.900	1.190.510
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	0	0
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0

1044057471

Kontrolni broj: 1044057471

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	1.662.000	1.662.000
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	21.676	42.825
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	0	0
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	21.676	42.825
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	0	0
11.1.	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dati krediti		030	0	0
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	0
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	338.332	419.666
B.	Odgođena porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	80.041.482	71.668.291
1.	Zalihe (038 do 042)		037	48.074.353	40.562.142
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	41.583.160	33.639.303
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	0	0
1.3.	Gotovi proizvodi		040	6.263.232	6.708.038
1.4.	Roba		041	182.794	147.199
1.5.	Dati avansi		042	45.167	67.602
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	12.680.079	8.831.027
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemlji		047	12.315.223	8.303.312
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	364.856	527.715
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	20.000	0
5.1.	Depoziti kod banaka		050	20.000	0
5.2.	Dati krediti		051	0	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	0	0
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	1.063	1.063
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	1.257.893	4.614.232
10.	Akontacije poreza na dobit		058	0	0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	18.008.094	17.659.827
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	231.373.341	232.506.579
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	26.712.078	22.404.998
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	258.085.419	254.911.577
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	69.388.000	69.388.000
1.1.	Dionički kapital		102	69.388.000	69.388.000
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	0	0
1.4.	Državni kapital		105	0	0
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	0	0
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	17.347.000	17.347.000
3.1.	Statutarne rezerve		109	17.347.000	17.347.000
3.2.	Ostale rezerve		110	0	0
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	0	0
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	0	0
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114	0	0
5.	Dobit (116+117)		115	21.083.336	28.656.591
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	21.083.336	28.656.591
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	0	0
6.	Gubitak (119+120)		118	7.931.834	7.573.255
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	0	0
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	7.931.834	7.573.255
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	99.886.502	107.818.336
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	99.886.502	107.818.336
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	65.590.113	76.985.337
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	42.197.845	52.083.728
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	42.197.845	52.083.728

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmov		127	0	0
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgodeni prihod		130	2.091	3.486
3.	Rezervisanja		131	0	0
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	23.390.177	24.898.123
C.	Odgodene porezne obaveze		133	0	0
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	65.896.726	47.702.906
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	50.700.983	35.526.439
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	28.170.576	15.720.232
1.2.	Ugovorne obaveze		137	2.011.798	2.220.745
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	20.518.609	17.585.462
1.4.	Obaveze po osnovu najmov		139	0	0
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	0	0
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142	0	0
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgodeni prihod		144	2.774	23.237
5.	Rezervisanja		145	0	0
6.	Obaveze za porez na dobit		146	0	0
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	15.192.969	12.153.230
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	131.486.839	124.688.243
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	231.373.341	232.506.579
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	26.712.078	22.404.998
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	258.085.419	254.911.577

Banovići, 24.02.2023.

Mjesto i datum

DEMIROVIĆ (SAFER) ELVIR

Certificirani računovođa

CR-4691/5

Broj licence

Elvir Salihović, Dipl. Ecc.

Direktor

M.P.

Kontrolni broj: 1044057471

str. 4 od 4

RMU "Banovići" d.d. Banovići

Naziv pravnog lica

Banovići, Armije BiH 52

Sjedište i adresa pravnog lica

4209329530001

Identifikacioni broj za direktne poreze

209329530001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

Vađenje lignita

Djelatnost

NLB Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1321300309179345

Broj računa

05.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

001

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD (BILANS USPJEHA)

za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	164.566.228	133.654.090
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202	0	0
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203	0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204	0	0
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205	0	0
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	140.808.997	123.098.021
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	2.688.951	3.100.751
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	138.088.863	119.970.187
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	31.183	27.083
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	23757231	10.556.069
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	23.695.315	10.528.558
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	61.916	27.511
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	688.412	422.462
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	0	0
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	0	0

* 11716103 *

Kontrolni broj: 11716103

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	0
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220	0	0
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	0	0
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	434	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	434	0
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237	0	0
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241	0	0
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	0	0
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	66.342	27.845
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	258.893	111.101
9.1.	Prihodi od kamata		248	56.650	14.796
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	195.924	85.179
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	6.319	11.126
10.	Ostali prihodi i dobici		251	362.743	283.516
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	165.254.640	134.076.552
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	169.208.468	140.190.603
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	1.957.280	1.940.306
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	434.287	-1.140.293
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	23.008.775	17.953.007
4.	Troškovi energije i goriva		257	31.172.037	20.559.688
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	92.054.613	80.161.897
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	72.603.795	62.777.176
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	19.252.081	17.237.052
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	198.737	147.669
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	11.425.635	12.056.548
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	11.369.025	11.999.938
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	0	0
6.4.	Nematerijalna imovina		266	56.610	56.610
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	3.946.149	3.842.224
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	5.209.692	4.817.226
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	3.978.006	1.459.204
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	2.323.301	10.724
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	2.323.301	10.724
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	0
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Kontrolni broj: 11716103

str. 3 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286	0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	0	0
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	0	0
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	0	0
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	12.307	0
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	1.394.512	1.091.502
9.1.	Rashodi od kamata		305	1.394.512	1.091.284
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	0	0
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	0	218
10.	Ostali rashodi i gubici		308	247.886	356.978
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	173.186.474	141.649.807
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	0	0
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	7.931.834	7.573.255
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	0	0
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316	0	0
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317	0	0
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318	0	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	0	0
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	7.931.834	7.573.255
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	0	0
N.	Gubitak (320-321)		323	7.931.834	7.573.255
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	-7.931.834	-7.573.255
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340	0	0
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341	0	0
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	-7.931.834	-7.573.255
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	-7.931.834	-7.573.255
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Banovići, 24.02.2023.

Mjesto i datum

DEMIROVIĆ (SAFER) ELVIR

Certificirani računovoda

CR-4691/5

Elvir Salihović, Dipl. Ecc.

M.P.

Direktor

Kontrolni broj: 11716103

str. 5 od 5

RMU "Banovići" d.d. Banovići

Naziv pravnog lica

Banovići, Armije BiH 52

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje lignita

Djelatnost

NLB Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1321300309179345

Broj računa

4209329530001

Identifikacioni broj za direktne poreze

209329530001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

05.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

001

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
 (Indirektna metoda)
 za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	-7.931.834	-7.573.255
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	11.425.635	12.056.548
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503	2.323.301	10.724
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504	0	0
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505	0	0
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506	0	0
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507	0	0
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508	0	0
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509	0	0
1.2.9.	Efeki promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510	0	0
1.2.10.	Efeki promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511	0	0
1.2.11.	Efeki promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512	0	0
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513	0	0

1773557727

Kontrolni broj: 1773557727

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514	0	0
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515	0	0
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516	0	0
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517	0	0
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	-54.035	0
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519	0	0
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	0	0
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521	0	0
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522	0	0
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523	0	0
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	-56.650	0
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	1.394.512	0
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	-7.512.211	104.958
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-3.849.052	518.889
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	-266.933	175.981
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	0	0
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	14.472.164	-1.649.069
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	-2.611.369	1.960.358
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532	-208.947	21.843
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533	0	0
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	7.124.581	5.626.977
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-2.021.820	-18.047.994
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536	0	0
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537	0	0
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538	0	0
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	0	0
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540	0	0
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541	0	0
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542	0	0
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544	0	-264.658
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545	21.582	21.799
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546	0	0
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548	0	0
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549	0	0
2.16.	Priljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550	0	0
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553	0	0
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555	0	0
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557	0	0
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558	0	0
2.25.	Priljene dividende		(+)	559	0	0
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560	0	0
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561	0	0
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	0	0
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+) (-)	564	-2.000.238	-18.290.853
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565	0	0
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566	0	0
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568	0	0
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	14.219.304	36.617.408
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	-21.172.041	-20.446.975
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	0	0
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	0	0
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574	0	0
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575	0	0
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	0	0
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577	-1.527.945	-1.507.945

Kontrolni broj: 1773557727

str. 3 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	-8.480.682	14.662.488
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	-3.356.339	1.998.612
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	4.614.232	2.615.620
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581	0	0
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	1.257.893	4.614.232

Banovići, 24.02.2023.

Mjesto i datum

DEMIROVIĆ (SAFER) ELVIR

Certificirani računovođa

CR-4691/5

Broj licence

Elvir Salihović, Dipl. Ecc.

M.P.

Direktor

RMU "Banovići" d.d. Banovići

Naziv pravnog lica

Banovići, Armije BiH 52

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje lignita

Djelatnost

NLB Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1321300309179345

Broj računa

4209329530001

Identifikacioni broj za direktne poreze

209329530001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

05.20

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

001

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Banovići

Mjesto

DEMIROVIĆ (SAFER) ELVIR

Certificirani računovođa

CR-4691/5

Broj licence

Elvir Salihović, Dipl. Ecc.

Direktor

24.02.2023.

Datum

035/870-289

Kontakt

1873183565547974

Kontrolni broj: 1873183565547974

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2022. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2020. godine	901	69.388.000	0	17.347.000	0	0	0	28.656.591	115.391.591		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS B	903	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	904	69.388.000	0	17.347.000	0	0	0	28.656.591	115.391.591		
5. Dobit/(gubitak) za period	905	0	0	0	0	0	0	-7.573.255	-7.573.255		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906	0	0	0	0	0	0	0	0		
7. Ukupni rezultat (905+906)	907	0	0	0	0	0	0	-7.573.255	-7.573.255		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0		
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Objavljene dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	0	0	0	0	0	0		
12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	0	0	0		
13. Stanje na dan 31.12.2021. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	69.388.000	0	17.347.000	0	0	0	21.083.336	107.818.336		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS B	915	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2021. godine (913+914+915)	916	69.388.000	0	17.347.000	0	0	0	21.083.336	107.818.336		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	-7.931.834	-7.931.834		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0		
19. Ukupni rezultat (917+918)	919	0	0	0	0	0	0	-7.931.834	-7.931.834		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0		
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0		
22. Objavljene dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0		
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	0	0	0	0	0	0		
24. Ostale promjene	924	0	0	0	0	0	0	0	0		
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2022. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	69.388.000	0	17.347.000	0	0	0	13.151.502	99.886.502		

Kontrolni broj: 1873183565547974

str. 2 od 2

RUDNICI MRKOG UGLJA «BANOVIĆI» d.d. BANOVIĆI

Ulica Armije BiH 52, 75290 Banovići; Bosna i Hercegovina;

Telefoni-Centrala: 00387 35 870-600; 875-010; Fax: 00387 35 875-166

Rješenje Kantonalnog suda Tuzla br: U/I-0891/98.

ID PDV broj: 209329530001

Identifikacijski broj: 4209329530001

Porezni broj: 03421100

www.rmub.ba

Banovići, 6176 /2023.

Broj: 03 dn/23.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 1580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići za 2022. godinu, u svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, u svim značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljavanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.

- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu, a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići i pokrenutim od strane Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, procjenu ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za njih;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Rudnicima mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prevarom i sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koja mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

DIREKTOR

Salihović Izvir, dipl. eec.

Transakcijski računi:

161 0250 007 190075	Raiffeisen bank d.d. BiH, filijala Tuzla	306 0450 000 163538	Hypo Alpe Adria bank Bosnia d.d.
132 1300 309 179345	NLB Banka d.d. Tuzla, filijala Banovići	140 4010 018 681113	Sberbank BH d.d. Sarajevo
187 2000 000 044917	Postbank BH d.d. Sarajevo, filijala Živinice	186 0001 048 962098	Turkish Ziraat bank Bosnia d.d.
154 3602 003 310866	Intesa Sanpaolo banka d.d. BiH	338 4402 212 197081	UniCredit banka d.d. Mostar
555 0530 049 467130	Nova banka AD Banja Luka, ekspozit. Tuzla		

RMU.423-08